

F-171
1984

საქართველოს
მთავრობის
განცხადები

არქიტექტორის ცხოვდების კავშირი

ბრძანებები

ISSN 0206-2674

დე

ისტორიული
კულტური

თბილისი
1984

ივნისი

№ 10

ОКТЯБРЬ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

СБОРНИК
ПРИКАЗОВ
И
ИНСТРУКЦИЙ

ТБИЛИСИ
1984

ଶ୍ରୀଦେବପାତ୍ର
ରମେଶ୍‌ଚନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର
ପାତ୍ରପାତ୍ର

ବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ ଏବଂ ପାତ୍ରପାତ୍ର 22/X-84 ଫିଲ୍‌ମ କ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରପାତ୍ର ଫିଲ୍‌ମ ଫିଲ୍‌ମ 12/11-85 ଫିଲ୍‌ମ
ଅଣ୍ଟରିଯମବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ ୩୦ମା ୬୧/୫X୨; ପ୍ରାଣପାତ୍ରପାତ୍ର ନିମ୍ନମା ୬୦X୮୪; ବାହ୍ୟପାତ୍ର ତାତ୍କାଳି ୫,୭୫;
ସାମରିଯମବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ-ବାଗବିମପାତ୍ରପାତ୍ର ତାତ୍କାଳି ୫.

ପାତ୍ରପାତ୍ର

ବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ

ବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ

ପାତ୍ରପାତ୍ର

ବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ ସିର ଗବାତଲ୍‌ପାତ୍ର ସାମରିଯମବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ ବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ, ବୁବୁଲ୍‌ବିଲ୍‌ଡିପାର୍କ ଫିଲ୍‌ମ ନିମ୍ନମା ୫. ନିମ୍ନମା ୫. ନିମ୍ନମା ୫. ନିମ୍ନମା ୫.
ତିମୋଗ୍ରାଫିଆ ମିନିସ୍ଟର୍ଷଟ୍ ପ୍ରସ୍ଵତ୍ତା ପ୍ରସ୍ଵତ୍ତା ପ୍ରସ୍ଵତ୍ତା ପ୍ରସ୍ଵତ୍ତା ପ୍ରସ୍ଵତ୍ତା ପ୍ରସ୍ଵତ୍ତା

F-5269

საქართველოს სსრ განცალების სამინისტროს კოლეგიის,
საქართველოს აღმდეგ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოს,
საქართველოს სსრ შინაგან სარგებლობების სამინისტროს კოლეგიის
და საქართველოს სსრ დოკუმენტის ცენტრალური კომიტეტის
პრეზიდიუმის 1984 წლის 19 ივნისის

გადაზყვანის თარიღი

ვეტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-2 რესპუბლიკური კონკურსის შე-
დეგებისა და მე-3 რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების შესახებ

საქართველოს სსრ დოკუმენტის რესპუბლიკური სპორტულ ბაზაზე
1984 წლის 9-11 ივნისს ჩატარდა ვეტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-2
რესპუბლიკური კონკურსის დასკვნითი ტური, რომელსაც წინ უძღვდა
საკოლო, რაიონული (საქალაქო) და ზონალური კონკურსები.

ვეტომობილის ნორჩ მძღოლთა რესპუბლიკური კონკურსის დას-
კვნით ტურში მონაწილეობა მიიღო ქ. ქ. თბილისი, სოხუმის, ბათუ-
მის, ჭუთაისის, გორის, ცხინვალის, ზუგდიდის, სამტრედიის, ახალცი-
ხისა და ზესტაფონის ზონალურ ტურებში გამარჯვებულმა 23 ნორჩმა
მძღოლმა.

საბრიზო ადგილებზე გამოსულ და კონკურსის მონაწილე სხვა ნორჩ
მძღოლებს საზემო ვითარებაში გადაეცათ პრიზები, დიპლომები, სიგე-
ლები და ფასიანი საჩუქრები.

რესპუბლიკური კონკურსის დასკვნით ტურში საგზაო მოძრაობის
წევების, ავტომობილის მოწყობილობისა და ექსპლოატაციის საფუძვლე-
ბის კარგი ცოდნა გამოამჟღავნეს ქ. ქ. ჭუთაისის, ბათუმის, გორის, აბა-
შის, ზესტაფონის და სხვა ქალაქებისა და რაიონების ზოგადსაგანმა-
ნათლებლო საშუალო სკოლების ნორჩმა მძღოლებმა.

ამასთან, ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა სასკოლო, რაიონული (სა-
ქალაქო) და ზონალური ტურების ჩატარების საქმეში შეინიშნება სერიო-
ზული ხასიათის ნაკლოვანებები. კონკურსის დასკვნით ტურში ნაცვლად
დებულებით გათვალისწინებული 39 მოსწავლისა, მონაწილეობდა 23
სოსწავლე, რაც იმის შედეგია, რომ ზონალური საორგანიზაციო კომი-
შეტები სათანადო პასუხისმგებლობით არ მოექიდნენ აღნიშნული
კონიძების ჩატარების საქმეს. სახალხო განათლების ადგილობრივმა
ორგანოებმა დორულად არ დაიკავნეს კველა სკოლამდე კონკურსის
ატარების დებულება და პირობები; არ მომზადეს მოსწავლეები კონ-
კურსისასთვის. არის ცილქეული შემთხვევები, როდესაც ადგილებზე
არ ატარდება სასკოლო, რაიონული (საქალაქო) და ზონალური ტურები.
მის გამო მოსწავლეთა ერთმა ნაწილმა ვერ გაართვა თავი კონკურსის
დებულებით გათვალისწინებული დავალებების შესრულებას, ვერ გა-
ოს მუდავნა ავტომობილის ტარებისა და მისი ტექნიკური მოშსახუ-

საქ. სსრ კ. მარქსის

3

სახ. სახ. ჩესპერებ.

შესრულებული შემსრულებელი

რების სათანადო პრაქტიკული უნარ-ჩვევები. შრომით სწავლების მასწავლებლებისა და ავტომობილის ტარების საწარმოო სწავლების ისტრუმენტთა ერთი ნაწილი სათანადო ყურადღების არ უთმობს კონკურსი-სათვის მოსწავლეთა სისტემატურ მომზადებას, არ ავლენს ავტოსაქმით ღაინტერესებულ მოსწავლეებს, სახალხო განათლების, კომიკაცშირის, შინაგან საქმეთა და ღოსააფის ადგილობრივი ორგანოები კი საკმარის კონტროლსა და დახმარებას არ უწევენ სასკოლო, რაიონულ (საქალაქო) და ზონალური ტურების მომზადებასა და ჩატარებას.

ავტომობილის ნორჩ მძლოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსის ორგანიზებულად და მაღალ ღონიშვე ჩატარების მიზნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიაშ, საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის სამდივნომ, საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს კოლეგიამ და საქართველოს სსრ ღოსააფის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმმა გადაწყვიტეს:

1. ავტომობილის ნორჩ მძლოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსი ჩატარდეს ოთხ ეტაპად: სასკოლო, რაიონული (საქალაქო), ზონალური და რესპუბლიკური. სასკოლო კონკურსი ჩატარდეს 1985 წლის 31 ოქტომბრამდე, რაიონული (საქალაქო) — 1985 წლის 15 დეკემბრამდე, ზონალური — 1986 წლის 23-25 მარტს, რესპუბლიკური — 1986 წლის 9-10 ივნისს.

2. დამტკიცდეს ავტომობილის ნორჩ მძლოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების დებულება და პირობები (თან ერთვის).

3. დამტკიცდეს ავტომობილის ნორჩ მძლოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარებელი რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

კომანიდებ მ. კ. — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის პირველი მოადგილე, თავმჯდომარე

ხაჩიძე მ. ი. — საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, თავმჯდომარის მოადგილე

შადური ვ. ი. — საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე, თავმჯდომარის მოადგილე

ჩხაიძე თ. დ. — საქართველოს სსრ ღოსააფის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილე, თავმჯდომარის მოადგილე

ლობორჯგინიძე ჭ. ს. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დობორჯგინიძე

სასკოლო ინსპექტორი, მდივანი ტატრიშვილი თ. გ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსი

შალამბეგრიძე გ. გ. — საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო ატონისპექციის სამმართველოს უფროსი

- ალავერდაშვილი ა. ი. — საქართველოს ალმა ცენტრალური კომიტეტის მიერ მისამართის განყოფილების გამზე
 ტის შისწავლე ახალგაზრდობის განყოფილების გამზე
 ლომისიანი გ. გ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკო-
 ლების სამმართველოს მთავარი. ინსპექტორი
 მაჩაბელი თ. ს. — საქართველოს სსრ ავტომობილურულთა ნებაყოფლო-
 ბითი საზოგადოების ცენტრალური საბჭოს სასწავლო მუშაობის
 განყოფილების გამზე
 წიერარიშვილი ა. გ. — საქართველოს სსრ ავტოსატრანსპორტო სამინის-
 ტროს სახალხო კონტროლისა და მოძრაობის უსაფრთხოების
 სამმართველოს უფროსი ინენერი
 ტონია ს. კ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სა-
 კოლონ ინსპექტორი
 დევდარიანი გ. გ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შრო-
 მითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის სექტორის გამ-
 ვებ
 ეპიტაშვილი გ. გ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ
 ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექტორი
 მანგიაშვილი შ. ზ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სას-
 წავლო-მეთოდური კაბინეტის შრომითი სწავლების განყოფილე-
 ბის გამზე
 კილურაძე მ. ვ. — საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს
 სახელმწიფო ავტოინსპექციის სამმართველოს პროპაგანდისა და
 აგიტაციის კვევანყოფილების ინსპექტორი
 ბაღაშვილი ვ. მ. — საქართველოს დოსაფის სპორტულ-ტექნიკური
 კლუბის „შევარდენის“ დირექტორი
 4. ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსის
 ჩამტარებელმა საორგანიზაციო კომიტეტმა:
 4. 1. უხელმძღვანელოს ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რეს-
 პუბლიკური კონკურსის ჩატარებას და გაწეული მუშაობის მიმღინა-
 რების შესახებ პერიოდულად მოახსენოს საქართველოს სსრ განათლე-
 ბის სამინისტროს, საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის
 სამღიეროს, საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს და
 საქართველოს სსრ დოსაფის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმს;
 4. 2. დროულად ჩატაროს ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3
 რესპუბლიკური კონკურსის მოსამზადებელი სამუშაო და რაიონები
 (ქალაქები) უზრუნველყოს: სახელმძღვანელო და მეთოდური მასალე-
 ბით;
4. 3. განახორციელოს ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რეს-
 პუბლიკური კონკურსის რაიონული (საქალაქო) და ზონალური ეტაპე-
 ბის ჩატარებაზე ხელმძღვანელობა, დახმარება და კონტროლი.

5. აფხაზეთისა და აჭარის ასპრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ოესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგებება, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსება:

5. 1. განიხილონ ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-2 რესპუბლიკური ქონკურსის შედეგები და დასახონ კონკრეტული ღონისძიებები ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკური ქონკურსის ორგანიზებულად, მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის. აღნიშნული გადაწყვეტილება ღროულად დაიყვანონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში;

5. 2. განახორციელონ ხელმძღვანელობა, დამშარება და ქონტროლი ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკური ქონკურსის სასკოლო, რაიონული (საქალაქო) და ზონალური ეტაპების ჩატარებაზე;

5. 3. მიიღონ ქმედითი ზომები, რათა მიაღწიონ კომკავშირის, შინაგან საქმეთა და „დოსაფის“ აღგილობრივი ორგანოების მხარდაჭერასა და დახმარებას, ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლებსა და ავტოსაქმის მასწავლებლებს კონკურსისათვის მზადების პერიოდში ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი ნაყოფიერი მუშაობისათვის საჭირო პირობების შექმნაში;

5. 4. რესპუბლიკური კონკურსისათვის მზადება, როგორც წესი, დაიწყონ ყოველი სასწავლო წლის დასაწყისიდან;

5. 5. უზრუნველყონ ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარებელ საორგანიზაციო კომიტეტში კონკურსის რაიონული (საქალაქო) და ზონალური ეტაპების ანგარიშებისა და კონკურსის დასკვნით ტურში მონიშვილების შესახებ განაცხადების წარმოდგენა 1986 წლის 30 მარტამდე.

6. საქართველოს ალკა აფხაზეთისა და აჭარის საოლქო, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა:

6. 1. განახორციელონ ხელმძღვანელობა, დამშარება და კონტროლი ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსის რაიონული (საქალაქო) და ზონალური ეტაპების ორგანიზებულად ჩატარებაზე;

6. 2. უზრუნველყონ ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა კონკურსის სახეიმო გახსნისა და დახურვის რიტუალების ორგანიზება და კულტურულ-მასობრივი ღონისძიებების ჩატარება.

7. საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს მილიციის საქალაქო და რაიონულ განყოფილებათა უფროსებმა:

7. 1. განახორციელონ ხელმძღვანელობა, დამშარება და კონტროლი ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა რესპუბლიკური კონკურსის რაიო-

ნული (საქალაქო) და ზონალური ეტაპების ორგანიზებულად ჩატარების შემთხვევაში;

7. 2. დახმარება აღმოუჩინონ ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა რაიონული (საქალაქო) და ზონალური კონკურსის ჩამტარებელ საორგანიზაციო კომიტეტებს კონკურსის ჩატარებისათვის საჭირო პოლიგონების (ტრასების) შერჩევისა და მოწყობის საქმეში;

7. 3. გამოყონ სათანადო სპეციალისტებისაგან მსაჯები აგტომობილის ნორჩ მძღოლთა რაიონულ (საქალაქო) და ზონალურ კონკურსებში გამარჯვებულთა გამოსავლინებლად;

7. 4. უბედური შემთხვევების თავიდან აცილების მიზნით ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა კონკურსის ჩატარებისათვის უზრუნველყონ გამოყოფილი ავტომანქანების ტექნიკური დათვალიერება და პოლიგონების (ტრასების) მიმღებარე ტერიტორიაზე კონკურსის ჩატარების დღეს მოძრაობის შეწყვეტა.

8. აფხაზეთისა და აჭარისა სსრ, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების, დოსააფის რესპუბლიკური, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების თავმჯდომარებმა:

8. 1. განახორციელონ ხელმძღვანელობა, დახმარება და კონტროლი ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკურ კონკურსის რაიონული (საქალაქო) და ზონალური ეტაპების ორგანიზებულად ჩატარებაზე;

8. 2. დახმარება აღმოუჩინონ ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა რაიონული (საქალაქო) და ზონალური კონკურსების ჩამტარებელ საორგანიზაციო კომიტეტებს კონკურსისათვის საჭირო პოლიგონების (ტრასების) შერჩევისა და მოწყობის საქმეში;

8. 3. გამოყონ ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა რაიონული (საქალაქო) და ზონალური კონკურსების მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის საჭირო ავტომანქანები და საწვავ-საცხი მასალები;

8. 4. გამოყონ სათანადო სპეციალისტებისაგან მსაჯები აგტომობილის ნორჩ მძღოლთა რაიონულ (საქალაქო) და ზონალურ კონკურსებში გამარჯვებულთა გამოსავლინებლად.

9. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამ. ი. კერძესელიძე) ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ბიუჯეტში 1986 წლისათვის გაითვალისწინოს ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკურ კონკურსის ჩატარებისათვის საჭირო ხარჯები წარმოდგენილ ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით.

10. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარტივების მთავარმა სამმართველომ (ამ. ქ. ძლიერიშვილი) ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალურ სადგურის 1986 წლისათვის გამოცემის ავტომობილის ნორჩ

მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსისათვის საჭირო რაოდენობა
ბის ქაღალდი.

11. გაზეთების „სახალხო განათლების“, „ახალგაზრდა კომუნისტი-
სა“ და „მოლოდინუ გრუზიის“ რედაქტორებმა (ამზ. ამზ. ნ. შეველიძე,
რ. ბალანჩივაძე, ვ. ანასტასიადი) დააწესონ თითო პრიზი აგტომობილის
ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკურ კონკურსში გამარჯვებულთა დასა-
ჯილდოებლად, პრიზილულად გამოაქვეყნონ მასალები კონკურსის მიმ-
ღინარეობის შესახებ.

12. ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკურ კონკურს-
ში გამარჯვებულთა დასაჯილდოებლად დაწესდეს სამახსოვრო პრიზე-
ბი, მათ შორის:

- საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს ოთხი პრიზი;
- საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ოთხი პრიზი;
- საქართველოს სსრ დოსაფის ცენტრალური კომიტეტის ოთ-
ხი პრიზი.

13. ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკურ კონკურსში
ყველა მონაწილისათვის დაწესდეს სამახსოვრო საქერდე ნიშანი.

14. დაწესდეს ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკურ
კონკურსში გამარჯვებულთა დასაჯილდოებლად ჩემპიონის ლენტი, I, II
III ხარისხის ღიბლომები და ფასიანი საჩუქრები.

15. რესპუბლიკური კონკურსის ყველა მონაწილეს მიეცეს სიგელი,
სამახსოვრო სუვენირი და სამერდე ნიშანი.

16. ეთხოვოს საქართველოს სსრ ავტოსატრანსპორტო სამინისტროს
ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკურ კონკურსში გა-
მარჯვებულთა დასაჯილდოებლად დაწესოს ერთი გარდამავალი და
სამი სამახსოვრო პრიზი.

17. ხარჯებს ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა კონკურსის მონაწილე-
თა კონკურსს ჩატარების ადგილზე გასამგზავრებლად და უკან დასა-
ბრუნებლად ეწევა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, აფ-
ხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროები, სამხრეთ ოსეთის
ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების
განყოფილებები.

18. კონკურსის მოწყობის, ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა კონ-
კურსის მონაწილეთა ბინითა და კევებით უზრუნველყოფისა და სხვა
ხარჯებს გაიღებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, აფხა-
ზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროები, სამხრეთ ოსეთის
ავტონომიური ოლქისა და ზონის ცენტრის სახალხო განათლების გან-
ყოფილებები.

19. ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-2 რესპუბლიკური კონკურსის
მომზადება-ჩატარების საქმეში გაწეული ნაყოფიერი მუშაობისათვის

საქართველოს სსრ „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე წილით დაჯილდოვდნენ: ალექსანდრე თელორის ძე ხარაიშვილი, ქ. გორის განათლების განყოფილების შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორგანტაციის სასკოლო ინსპექტორი და მერაბ ვახტანგის ძე კილურაძე, საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო ავტომანაქციის სამართველოს ქვეგანყოფილების ინსპექტორი.

20. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს (ამს. თ. ტატიშვილი), საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილებას (ამს. ა. ალექსანდრაშვილი), საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო ავტომანაქციის სამართველოს (ამს. გ. შალამბერიძე) და საქართველოს სსრ დოსათის ცენტრალური კომიტეტის სპორტულ განყოფილებას (ამს. თ. ჩხაძე).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი მ. ჭიდელაძე

საქართველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის მდიგანი
3. ლორთებისაცი

საქართველოს სსრ შინაგან
საქმეთა მინისტრი
გ. გვერდე

საქართველოს სსრ დოსააფის
ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარე
კ. ნანებიშვილი

ఆవ్తింమంబిల్లిస నొరి మద్లంలుతా మే-2 ర్హేసప్పబ్లిక్యూరి
కోన్కుర్సిసిస కింతార్గెబిస డెచ్ ఉల్ ఎండ్

ఆవ్తింమంబిల్లిస నొరి మద్లంలుతా మే-3 ర్హేసప్పబ్లిక్యూరి కోన్కుర్సిస
అంగ్రేబ్రెన్ సాజీంతవ్వెల్లిస సిర గాన్సాతల్లెబిస సామినిసట్రిక్, సాజీంతవ్వెల్లిస
సిర శెన్కు గాన్ సాజీమెతా సామినిసట్రిక్, సాజీంతవ్వెల్లిస సిర డంసాఫ్సిస
ప్రెంట్రిల్లుర్ కోమిట్రెటి డా సాజీంతవ్వెల్లిస ల్ప్క్ ప్రెంట్రిల్లుర్ కోమి-
ట్రెటి సాజీంతవ్వెల్లిస సిర గాన్సాతల్లెబిస సామినిసట్రిక్ నొరి ట్రెంబ్సింగ్స్ తా
ప్రెంట్రిల్లుర్ సాంగ్యురిస డాచాథ్రె, సాజీంతవ్వెల్లిస సిర సావ్తింమంబిల్లిస
ట్రీసాంబిల్లిస సామినిసట్రిక్, సాజీంతవ్వెల్లిస సిర ఎవ్టింమంబిల్లిసిస్తా న్యే-
బాయింటిల్లిస సాంగ్యాంధోబిస ప్రెంట్రిల్లుర్ సాంఘిసా డా సాజీంతవ్వె-
ల్లిస సిర డంసాఫ్సిస ర్హేసప్పబ్లిక్యూరి సాసంచర్తి కల్పబిస మంచాషిల్లేం-
బిం.

I కోన్కుర్సిస మిచాని

శరుమితి స్థావర్లెబిస ఆరోఫ్సెశన్ మంస్థావ్లెతా మిగేర ఆవ్తింమంబి-
ల్లిస తార్జెబాసా డా మిస ట్రేంబ్సింగ్స్ మంమిసాంబ్రూబ్బాశి, శ్సాఫ్ట్రింతిక్రోబిసా డా
సాగ్చాం మంద్రాంబిస ట్రేస్బిస సాంఘుమ్పల్లెబ్బి శ్చేంబ్సిల్లి ప్రంఢనిసా డా
పునార్-హెవ్వెబిస గామోవ్లెన్-సార్చుల్పింపు.

ట్రేంబ్సింగ్స్ కెర్రింజ్యుసింగ్బిసా డా ట్రేంబ్సింగ్స్ సాపంచ్రతిసాంధమి న్యెర్రె-
బెబిస గాన్చితార్జెబా డా అంచిర్డా.

II కోన్కుర్సిస మంచాషిల్లేం

ఆవ్తింమంబిల్లిస నొరి మద్లంలుతా కోన్కుర్సిస్ శి మంచాషిల్లేంబాస డె-
బ్బుల్లంబ్రెన ఆవ్తింసామిబిసస్థావ్లెబ్బాని భోగాదూసాగ్మానాతల్లెబ్బుల్లి సాశ్వాల్ల-
ప్రోల్లెబిస IX-X క్లాస్బిస మంస్థావ్లెబ్బి, రొమ్మెబిప్ప కార్గాం అరొం
అంఘుమ్పల్లెబ్బుల్లి ఆవ్తింమంబిల్లెబిస మార్తవ్యిస క్రెవ్వెబిస, గామినిర్కెవ్యాం సాని-
మ్పుశి పుట్టుప్పుప్పుత, సాగ్చాం మంద్రాంబిస ట్రేస్బిస, ఆవ్తింమంబిల్లిస మంస్-
పుంబిల్లంబిసా డా ఏస్బిల్లంాట్చాపిసి సాంఘుమ్పల్లెబిస కార్గి ప్రంధనిం.

కోన్కుర్సిస ప్పుప్పుల్లా మంచాషిల్లేస ల్లుల్లా కెంబ్రెడ్స్: కెంబ్రెబి స్కూలిండాన,
అంఘ్రెల్లి స్కూలిసా డా క్లాసిసి మంస్థావ్లె, అగ్ర్హెత్వె కెంబ్రెబి శ్శసాంత్ర-
కెంబ్రెబిస ట్రెంబ్సింగ్సిస ఇంస్టిట్యూట్చుషిస గావ్లిసా డా జాబ్మర్తెల్లంబిస శ్శేంబ్బి.

III. కోన్కుర్సిస కింతార్గెబిస వాడ్చెబి

ఆవ్తింమంబిల్లిస నొరి మద్లంలుతా మే-3 ర్హేసప్పబ్లిక్యూరి కోన్కుర్సిస
ట్యాంగ్రెబి ఒంట శ్శీతాబాడ:

— సాస్కూల్లం-ప్రోవెల్ష్ట్రోప్పుర్చాడ

— რაიონული (საქალაქო) — ყოველწლიურად, რაიონულ (საქალაქო) კონკურსში დაიშვებიან სასკოლო კონკურსში გამარჯვებული მოსწავლეები;

— ზონალური — ორ წელიწადში ერთხელ, მასში მონაწილეობის მისაღებად დაიშვებიან რაიონულ (საქალაქო) კონკურსში გამარჯვებული მოსწავლეები;

— რესპუბლიკური — ორ წელიწადში ერთხელ, მასში მონაწილეობის მისაღებად დაიშვებიან ზონალურ კონკურსში გამარჯვებული მოსწავლეები;

შენიშვნა: თუ რაიონში (ქალაქში) შრომითი სწავლება ავტოსაქტები ხორციელდება მხოლოდ სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატის ბაზაზე, მაშინ სასკოლო კონკურსი არ ტარდება.

IV. კონკურსის ორგანიზაცია და ჩატარების პირობები

კონკურსის ჩატარების ორგანიზატორები არიან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს სსრ ღოსაფის ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის-სამინისტრო და საქართველოს სსრ ღოსაფის ცენტრალური სასპორტო კლუბი.

ავტომობილის ნორჩ მძღოლთა მე-3 რესპუბლიკური კონკურსი ტარდება ოთხ ეტაპად — სასკოლო, რაიონული (საქალაქო), ზონალური და რესპუბლიკური, შესაბამისად იქმნება საორგანიზაციო კომიტეტები.

რაიონული (საქალაქო) საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა განისაზღვრება 5-7 წევრით, კომიტეტის შემადგენლობას ამტკიცებს რაიონის (ქალაქის) სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასკომი.

ზონალური საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა განისაზღვრება 9-11 წევრით, კომიტეტის შემადგენლობას ამტკიცებს ზონის ცენტრის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასკომი.

ზონალური შეჯიბრების ჩასატარებლად რესპუბლიკა დაყოფილია 13 ზონად. ზონის ცენტრებად შერჩეულია:

1. ქ. სოხუმი — აფხაზთის ასსრ სკოლების მოსწავლეებისათვის
2. ქ. ბათუმი — აჭარის ასსრ სკოლების მოსწავლეებისათვის
3. ქ. ცხინვალი — სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სკოლების მოსწავლეებისათვის
4. ქ. თბილისი — ქ. თბილისის, თიანეთის, დუშეთის, ყაზბეგისა და საგარეჯოს რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის
5. ქ. რუსთავი — ქ. რუსთავის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, გარდაბნის, წალკის, დმანისის და ბოლნისის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის

6. ქ. ქუთაისი — ქ. ქუთაისის, ამბროლაურის, ლენტეხის, მაიკოვეცის, ონის, ცაგერისა და წყალტუბოს რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის
7. ზესტაფონი — ზესტაფონის, თერჯოლის, ორჯონივიძის, საჩხერის, ტყიბულისა და ჭიათურის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის
8. ქ. გორი — ქ. გორის, გორის, ხაშურის, ქარელის, მცხეთის, კასპისა და ბორჯომის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის
9. გურჯაანი — გურჯაანის, ახმეტის, თელავის, ლაგოდეხის, წითელწყაროს, ყვარლისა და სიღნაღის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის
10. მახარაძე — მახარაძის, ლანჩხუთისა და ჩოხატაურის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის
11. ახალციხე — ახალციხის, ახალქალაქის, ბოგდანოვკის, ასპინძისა და არიგენის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის
12. სამტრედია — სამტრედიის, განის, წულუკიძისა და აბაშის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის
13. ქ. ზუგდიდი — ქ. ზუგდიდის, ქ. ფოთის, ზუგდიდის, ცხავიას, მესტიის, წალენჯიხის, ჩხორბოწყუს, ხობისა და გეგეჟიორის რაიონების სკოლების მოსწავლეებისათვის

რაიონული (საქალაქო) ეტაპი ტარდება 1985 წლის 15 დეკემბრამდე. რაიონული (საქალაქო) საორგანიზაციო კომიტეტი გამარჯვებულ მოსწავლეთა სიას, რომლებმაც I, II, III ადგილები დაიკავეს, წარადგენს ზონალურ საორგანიზაციო კომიტეტში 1986 წლის 20 იანვრამდე, ზონალურ კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად.

ზონალური კონკურსი ტარდება 1986 წლის 23-25 მარტს ერთდღიულად ყველა მონაწილისათვის. ზონალური საორგანიზაციო კომიტეტი გამარჯვებულ მოსწავლეთა სიას, რომელთაც I, II და III ადგილები დაიკავეს, წარადგენს რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტში 1986 წლის 30 მარტამდე, რესპუბლიკურ კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად.

რაიონული (საქალაქო) და ზონის საორგანიზაციო კომიტეტები განაცხადთან ერთად აგზავნიან ანგარიშს კონკურსის ჩატარების თაობაზე შემდეგი მისამართით: თბილისი, რუსთაველის გამზირი 18, მთავრობის სახლი, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო.

მესამე ეტაპი — რესპუბლიკური კონკურსი ტარდება 1986 წლის 9-10 ივნისს — ქ. თბილისში.

რესპუბლიკურ კონკურსში გამარჯვებული ავტომობილის ნორჩი მძღოლები, რომლებიც დაიკავებენ I, II და III ადგილებს, ჯილდოვ-ღებიან I, II და III ხარისხის სიგელებითა და ფასიანი პრიზებით.

V. კონკურსის ჩატარების შინაარსი და წესი

კონკურსის მონაწილენი ეჯიბრებიან ავტომობილის ტარებასა და მისი ტექნიკური მომსახურების ოსტატობაში, უსაფრთხოების საფუძვლებისა და საგზაო მოძრაობის წესების ცოდნაში, კონკურსი ტარდება სამ ეტაპად:

პირველი ეტაპი — ავტომობილის ტარება სწორ ან უმნიშვნელო უსწორმასწორო ადგილიან გზაზე.

მონაწილენი ეჯიბრებიან საგზაო ნიშნებითა და სხვადასხვა სარის წინაღობებით („გლავნილა“, „ლიანდი“, „ნაკვალევი“, რკინიგზის გადასასვლელი შლაგბაზემით, გაბარიტული გვირაბი, ლაბირინთი და სხვ.), რომელთა რიცხვი არ უნდა აღემატებოდეს ხუთს 1 კილომეტრამდე საერთო სიგრძის მქონე ტრასაზე. ტრასა ეწყობა სხვა სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით მოსიარულეთაგან იზოლირებულ ტერიტორიაზე. ამ მიზნით შეიძლება გამოყენებულ იქნას არსებული ავტოდრომები, ავტოპოლიგონები და საბავშვო საავტომობილო გზები.

ტრასის გავლამდე ყველა მონაწილე ავტომობილს აჩერებს მისთვის განსაზღვრულ სადგომზე, ხოლო ტრასის გავლის შემდეგ ავტომობილი უნდა გააჩეროს ისე, რომ პირველივე ცდით ორივე წინა თვლებმა კონტატი იქონიონ ხაზთან „სდევ“.

ყველა სავარჯიშოს შესრულების სისწორისა და სიზუსტის, მის შესრულებაზე დახარჯული ღროის გათვალისწინებით კონკურსის მონაწილეს ერიცხება ან აკლდება გარკვეული რაოდენობის ჭულები, ნორმატივებს განსაზღვრავს მსაჯათ კოლეგია კონკრეტული აღილობრივი პირობებიდან გამომდინარე.

ტრასის გავლის დროს ერთ-ერთი მსაჯი უნდა იმყოფებოდეს ავტომობილის კაბინაში.

მეორე ეტაპი — ავტომობილის ტექნიკური მომსახურება.

კონკურსის მონაწილეს ეძლევა რამდენიმე მარტივი სახის დავალება (არაუმეტეს სამისა), რომლის შესრულებაც არ თხოვულობს ღილი დროის დაკარგვას; ანთების ნაწილის შეცვლა, გადამწვარი ნათურის პოვნა და მისი შეცვლა, საბურავებში ჰაერის წნევის გაზირვა, ვენტილატორის ღვედის დაჭიმულობის შემოწმება და მისი რეგულირება, ბორბლის შეცვლა, ძრავას კარეტში ზეთის ღონის შემოწმება და სხვა. ცალკეული დავალებების შესრულებისას შეიძლება გამოყენებულ იქნას ავტოკლასის მოწყობილობა, ავრეგატები, რომლებიც დამონტაჟულია სახელოსნოში.

თუ მონაწილე ჩაეტევა გამოყოფილ დროში და ხშირად შეასრულებს ყველა ობერაციას, მაშინ მას ერიცხება გარკვეული რაოდენობის ჭულები, საკონტროლო ღროზე უკეთესი მაჩვენებლების მქონე მონაწილე წახალისღება დამატებითი ჭულებით. ამასთან, საკონტროლო

დროზე გადაცილებული დროის პროპორციულად შეიძლება მოეხსნას ქულების გარკვეული ნაწილი. გარდა ამისა, მონაწილეს ქულები შეიძლება მოეხსნას დავალების შესრულების დროს უსაფრთხოების ტექნიკის წესების დარღვევის შემთხვევაშიც.

მესამე ეტაპი — უსაფრთხოებისა და საგზაო მოძრაობის წესების საფულების ცოდნის შემოწმება.

მონაწილეები ეჯიბრებიან საგამოცდო ბილეთებით ან „ვიატკა“ ტიპის აპარატებით, საგამოცდო ბილეთებზე პასურის მომზადებისათვის მონაწილეს ეძლევა 15 წუთი. მონაწილე, რომელიც ჩაეტყო გამოყოფილ დროში და ბილეთის ყველა საკითხზე გასცემს სწორ პასუხს, დებულობს დაწესებული რაოდენობის ქულებს, ერთი არასწორი პასუხისათვის ქულების ნაწილი იხსნება, ხოლო ორ და მეტ არასწორ პასუხზე მონაწილეებს ნული ქულა ეწერება. ბილეთები შეიცავს ათ საკითხს.

ბირად ჩათვლაში გამარჯვებულ მონაწილეთა განსაზღვრა ხდება კონკურსის სამივე ეტაპში დაგროვილი ქულების ჯამით.

VI. კონკურსში გამარჯვებულთა დაჯილდოება და წახალისება

სასკოლო კონკურსებში გამარჯვებულები ჯილდოვდებიან ჩემპიონის ლენტითა და წამახალისებელი პრიზით.

რაიონულ (საქალაქო), ზონალურ და რესპუბლიკურ კონკურსებში გამარჯვებულები ჯილდოვდებიან:

I ადგილზე გამოსულები — ჩემპიონის ლენტით, I ხარისხის დიპლომითა და წამახალისებელი პრიზებით;

II ადგილზე გამოსულები — II ხარისხის დიპლომითა და წამახალისებელი პრიზებით;

III ადგილზე გამოსულები — III ხარისხის დიპლომებითა და წამახალისებელი პრიზებით.

კონკურსის ყველა მონაწილე ჯილდოვდება სიგელებითა და სამახსოვრო სუვენირებით.

საქართველოს სსრ საცოდლო-სამუშაოების ფარმოების
სახელმწიფო კომიტეტისა და საქართველოს სსრ
განეთლების სამინისტროს კოლეგიის 1984 წლის
20 ივნისის გრძელება № 1242/530

მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, სწავლების, პროფესიული
ორიენტაციის გაუმჯობესებისა და მათი საზოგადოებრივად
სასარგებლო მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის
შესახებ

სკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1984 წლის 12 აპრილის № 314 დადგენილების „მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, სწავლების, პროფესიული ორიენტაციისა და მათი საზოგადოებრივად სასარგებლო მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესების შესახებ“ შესასრულებლად ვ ბ რ დ ა ნ ე ბ თ:

1. აფხაზეთისა და აფარის ასსრ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტებმა, აფხაზეთისა და აფარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქისა და ჩერკეზის რაიონების (საქალაქო) აგროსამრეწველო გაერთიანებებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგებება:

1. 1. განუხრულად იხელმძღვანელონ სკპ ცენტრალური კომიტეტის 1984 წლის აპრილის პლენურის დადგენილებით „ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის ძირითად მიმართულებათა შესახებ“ და ამ პლენურზე სკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდგრანის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ გ. უ. ჩერნენკოს სიტყვაში ჩამოყალიბებული დებულებებითა და დასკენებით, საფუძლად დაუდონ ისინი სასოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციების შრომითი კოლექტივების საქმიანობას;

1. 2. ამჟამად არსებული მდგომარეობის საფუძველზე მოსწავლეთა შრომითი სწავლების, აღზრდისა და საზოგადოებრივად სასარგებლო, მწარმოებლური შრომისათვის სათანადო ბაზების შექმნის მიზნით თითოეული ცხრაწლიანი და საშუალო სკოლისათვის დაგეგმონ 1984—1990 წლებში შესასრულებელი სამუშაოების მოცულობა და ხასათი;

1. 3. კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ეკონომიკური განვითარების პერსპექტივების შესაბამისად დაგეგმონ მუშათა კადრებზე მოთხოვნილება სოფლის მეურნეობის დარგების მიხედვით. თითოეული ცხრაწლიანი და საშუალო სკოლისათვის შეარჩიონ საბაზო საწარმო — უახლოესი კოლმეურნეობა, საბჭოთა მეურნეობა, სამეცნიერო-კვლევითი და სხვა ორგანიზაციები;

1. 4. ადგილობრივი პირობებისა და სკოლების მატერიალური შაზების მდგომარების გათვალისწინებით კოლმეურნეობებისა და საბ-

ჭოთა მეურნეობების წილობრივია მონაწილეობის საფუძველზე მოაგდინოს რომ სასკოლათაშორისი სასწავლო-საწარმო კომბინატების გახსნა;

5. უზრუნველყონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, პროფესიული ორიენტაციის, საზოგადოებრივად სასარგებლო, მწარმოებლური შრომის გაფართოებისა და გაუმჯობესების სამუშაოებში კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციების აქტიური მონაწილეობა;

— მოსწავლეთა შრომითი სწავლების, საზოგადოებრივად სასარგებლო მწარმოებლური შრომის უკეთ ორგანიზების მიზნით გამოყონ მატერიალური და ფინანსური რესურსები წარმოების განვითარების სოციალურ-კულტურული ღონისძიებებისა და კადრების მომზადების ფონდებიდან;

— უსასყიდლოდ გადასცენ სკოლებს სასწავლო მიზნით გამოსაღები მოწყობილობა და მასალები, გამოყონ მათ ხარჯები მოსწავლეთა შრომითი მომზადებისათვის საჭირო სათავსოების მშენებლობის, რემონტისა და აღჭურვისათვის;

— სკოლებთან ერთად მოსწავლეთა კონტინგენტის, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში შრომისა და სხვა პირობების გათვალისწინებით განსაზღვრონ და დაგეგმონ მწარმოებლურ შრომაში V-XI კლასების მოსწავლეთა ჩაბმის კონკრეტული ხასიათი და სამუშაოს მოცულობა კლასების მიხედვით;

— მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და მწარმოებლური შრომის ცალკეულ უბნებზე მიამაგრონ კვალიფიციური მუშები მათვის ადგილებზე ხელფასის შენარჩუნებით აჩვებული წესის მიხედვით;

— ყველა სოფლის ცხრაწლიან და საშუალო სკოლაზე გააპიროვნონ კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების საფარგულები, ხეხილის, ციტრუსების, ტექნიკური კულტურების, ვაზის ნაკვეთები. უზრუნველყონ მოსწავლეთა ბრიგადები მიწის დასამუშავებელი და სხვა ტექნიკით, მინერალური და ორგანული სასუქებით, სარწყავი საშუალებებით; უზრუნველყონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტის ერთობლივი რეკომენდაციების შესრულება (დანართი 1);

— სკოლებთან ერთად მოსწავლეთა მიერ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკით უკეთ გაცნობისა და შესწავლის მიზნით ცხრაწლიან და საშუალო სკოლებში მოწყონ სასოფლო-სამეურნეო მანქანების კაბინეტები. მათ მოსაწყობად სკოლებს გადასცენ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა (დანართი 2 და 3);

— მოაწესრიგონ მოსწავლეთა მწარმოებლური შრომა სასოფლო-სამეურნეო წარმოების დარგებში, შეიტანონ იგი საწარმოო გეგმაში, ამ მიზნით გამოყონ მოსწავლეთა სამუშაო ადგილები, უზრუნველყონ სა-

მუშაო იარაღებით, მასალებითა და სპეცტანსაცმლით;

— შრომითი სწავლების, საზოგადოებრივ-სასარეცხველო და მწარმოებლური შრომის დროს მტკიცედ დაიცვან მოსწავლეთა ჯანმრთელობა, საწარმოო სანიტარიისა და ჰიგიენის ნორმები, უსაფრთხოების წესები. ამ საქმეზე ზედამხედველობა დაკისრონ ბრძანებით გამოყოფილ მუშაკებს;

— სკოლებთან ერთად განსაკუთრებული კონტროლი დაწესონ მოსწავლეთა უსაფრთხო ტრანსპორტირებაზე. ამ მიზნით გამოიყენონ მხოლოდ სტეციალურად გამოყოფილი, ტექნიკურად გამართული ავტობუსები;

— დაეხმარონ სკოლებს პროფორიენტაციის კაბინეტების მოწყობაში, კოლეჯურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების ეკონომიკური განვითარების, შრომის მორალური და მატერიალური ანაზღაურების, რაიონის სოფლის მეურნეობის განვითარების ამსახველი დიაგრამებითა და სქემებით;

— გაატარონ ღონისძიებები მოსწავლეთა ეკონომიკური განათლებისა და აღზრდისათვის. წარმართონ ნორჩი ნატურალისტების საკვლევი-საცდელი მუშაობა;

— დაეხმარონ სკოლებს საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა შრომითი მოწყობის საქმეში, განსაკუთრებით სკოლაში მიღებული პროფესიის მიხედვით.

2. სკვპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს აღნიშნული დადგენილების შესაბამისად საბჭოთა მეურნეობებსა და სხვა სახელმწიფო დაწესებულებებს უფლება ეძღვვა, ხოლო კოლეჯურნეობებს რეკომენდაცია მიეცათ მეცნიერებობაში დასაქმებული ახალგაზრდა მექანიზატორებისა და მუშებისათვის დაწესონ გამომუშავების შემცირებული ნორმები — სკოლის დამთავრებილან პირველ სამ თვეს არაუმეტეს 40 პროცენტისა, მომდევნო სამ თვეს — არაუმეტეს 20 პროცენტისა.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ასეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა:

3. 1. პედაგოგიური კოლექტივების საქმიანობა წარმართონ მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის, მათი პოლიტიკური განათლების მნიშვნელოვნად ამაღლების უზრუნველსაყოფად, სკოლაში ფიზიკის, ქიმიის, მათემატიკის, შრომისა და სხვა საგნების სწავლების მაღალი დონის მისაღწევად და ამით შექმნან წინა პირობები მოსწავლეთა მომზადებისათვის მწარმოებლურ შრომაში ჩასაბმელად;

3. 2. ფართო პროპაგანდა გაუწიონ აღილობრივი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების დარღვებს, რისთვისაც მაქსიმალურად იქნას გამოყენებული პროფორიენტაციის კაბინეტები, ექსკურსიები, შეხვედრები

სოფლის მეურნეობის ნოვატორებთან და მოწინავეებთან.

4. დაწვრილებითი ანგარიში ამ ბრძანების შესრულების მიმღინა-
რეობაზე სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტსა და
განათლების სამინისტროში წარმოადგინონ 1985 წლის 1 ნოემბრამდე.

5. კონტროლი ამ ბრძანების შესრულებაზე დაევალოს საქართვე-
ლოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტის
ხელმძღვანელი კადრების სამმართველოს (ამს. თ. გ. გილიგაშვილი)
და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართ-
ველოს (ამს. თ. გ. ტატიშვილი).

საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო
წარმოების სახელმწიფო კომიტეტის
თავმჯდომარე გ. გგელაძე

საქართველოს სსრ გა-
ნათლების მინისტრი
ო. გილელაძე

საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო კომისია
წარმოების სახელმწიფო კომიტეტისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინის-
ტროს კოლეგიის 1984 წლის 20 ივლისის
№ 1242/530 ბრძანების დანართი 1

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და
საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო ზარმოების
სახელმწიფო კომიტეტის ერთობლივი
რეკომენდაციაში

მწარმოებლურ შრომაში მოსწავლეთა ჩაბმის მიზნით სოფლის
საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებზე კოლმეურნეობე-
ბისა და საბჭოთა მეურნეობების მიერ მიწის ნაკვეთების,
მეცხოველეობის ფერმების ან კომპლექსების უპნების
გაპიროვნების შესახებ

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა მიერ პროფესიის
შეგნებულად არჩევას, სოფლის მეურნეობის რომელიმე დარღვევი სამუ-
შაოდ მომზადებას, მათს მწარმოებლურ შრომაში ფართოდ მონაწილე-
ობას საზოგადოების კეთილდღეობისათვის უდიდესი მნიშვნელობა ენი-
ჭება.

მოსწავლეთა შრომითი სწავლება, აღზრდა და პროფესიული ორი-
ენტაცია სასკოლო მუშაობის ერთ-ერთი მთავარი შემადგრენელი ნაწი-
ლია, რომელიც მტკიცედ დამკიდრდა სასწავლო-აღმზრდელობითს
მუშაობაში.

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მოსწავლეთა შრომითი აღზრდი-
სა და პროფესიული ორიენტაციის გაუმჯობესებას დიდად შეუწყო ხე-
ლი სკოლ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბ-
ჭოს მიერ უკანასკნელ წლებში დასახული ლონისმიებების განხორციე-
ლებამ.

გაუმჯობესდა მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადების საქმიანობა.
სულ უფრო მატულობს იმ მოსწავლეთა რიცხვი, რომლებიც უშუალოდ
არიან ჩაბმული მწარმოებლურ შრომაში. გაუმჯობესდა სკოლისა და
საბაზო საწარმოების (ორგანიზაციების) ურთიერთკავშირი.

მაგრამ ჯერ კიდევ ყველგან არ არის შექმნილი სათანადო პირო-
ბები მოსწავლეთა შრომითი აღზრდისა და მწარმოებლურ შრომაში მა-
თი აქტიურად ჩაბმისათვის. ზოგან ეს საქმე ეპიზოდურ, კამპანიურ
ხასიათს ატარებს, რაც უარყოფითად მოქმედებს ახალგაზრდების მო-
რალურ-ფსიქოლოგიურ განწყობილებაზე, მათ სწავლასა და აღზრდაზე.

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა შრომითი აღზრ-
დის პროფესიული ორიენტაციის, საზოგადოებრივ-სასარგებლო, მწარ-

მოქმედურ შრომაში აქტიურად ჩაბმის მკვეთრად გაუმჯობესების აუცილებელობა ნათლად გამოიკვეთა სკაპ ცენტრალური კომიტეტის 1984 წლის 12 აპრილის № 314 დადგენილებაში „მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, სწავლების, პროფესიული ორგანიზაციისა და საზოგადოებრივად სასარგებლო, მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესების შესახებ“.

ერთსახულის სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში შრომითი აღზრდის, სწავლებისა და პროფესიული ორგანიზაციის გაუმჯობესებისა და მწარმოებლურ შრომაში მოსწავლეთა ორგანიზებულად ჩაბმის მიზნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტს მიზანშეწონილად მიაჩინათ სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს კოლმეურნეობებმა, საბჭოთა მეურნეობებმა გამოყენონ მოსავლელად და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების მისაღებად მიწის ნაკვეთები, ბლანტაციები, ბალები, მინდვრის სავარგულები, მეცხოველეობის ფერმებისა და კომპლექსების უბნები და ა. შ.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო და საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტი სოფლის სა-შუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებზე მიწის ნაკვეთების, მეცხოველეობის ფერმების ან კომპლექსების უბნების დასამუშავებლად, მოსავლელად გაპიროვნებისა და მოსწავლეთა მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის ღონისძიებათა შემოქმედებითად განხორციელების მიზნით სკოლებს, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს სთავაზობს შემდეგ რეკომენდაციებს:

1. მიზანშეწონილად იქნას მიჩნეული სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადებისათვის (VIII-XI კლასების) მიწის ნაკვეთების (ბალის, ვენახის, ბოსტნის, მინდვრის და ა. შ.), მეცხოველეობის ფერმების ან კომპლექსების უბნების გაპიროვნება და მათზე მეურნეობა მთელი წლის განმავლობაში, მოსწავლეთა კონტინგენტისა და ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით.

2. სასოფლო-სამეურნეო წარმოების მიერ სკოლისათვის გაპიროვნებულ ფართობსა და მეცხოველეობის ფერმებში მუშაობა წარიმართოს მოცემულ პირობებში ყველაზე უფრო ეფექტური მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადების, სასკოლო სატყეოების, შრომისა და ღასვენების ბანაკების გამოყენებით.

მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადები ჩამოყალიბდეს კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების საწარმოო ბრიგადების სტრუქტურის მსგავსად. ამასთან, გათვალისწინებულ იქნას მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადების დებულება.

სკოლისათვის საწარმო ბაზის გაპიროვნებისას კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა გაითვალისწინონ სკოლასთან ახლო შეე-

ბარე და ვარგისი ნაკვეთების გამოყოფა, აგრეთვე სამუშაო იარაღების, სათესლე მასალის, სასუქების და სხვათა გამოყოფა იგივე პრინციპით, როგორც ეს მოჭრილთა საწარმოო ბრიგადებშია.

გაიიროვნებულ ნაკვეთზე, უნებში მოსწავლეთა მუშაობა წარიმართოს მთელი წლის განმავლობაში სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების მთლიანი ციკლის ჩატარებისათვის — ნიადაგის დამუშავებიდან მოსავლის აღებამდე — კოლმეურნებობის გამგეობასთან, საბჭოთა მეურნეობის დრიტექციასთან ერთად შედგენილი და სკოლის პედაგოგური საბჭოს მიერ დამტკიცებული გეგმის მიხედვით. ბრიგადას საერთო ხელმძღვანელობა გაუწიოს სასოფლო-სამეურნეო შრომის მასწავლებელმა და ადგილობრივი კოლმეურნებობის, საბჭოთა მეურნეობის სპეციალისტმა.

3. გაფართოვდეს მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადების შრომითი საქმიანობა, რათა მოსწავლებზე აქტიურად მონაწილეობდნენ (განსაკუთრებით უფროს კლასერები) საზოგადოებრივად სასარგებლო, ნაყოფიერ შრომაში; განვითარდეს საწარმოო ბრიგადებში ახალგაზრდობის თვითმმართველობა, რათა წახალისდეს შრომითი ონციატივის გამოვლენა, მოსწავლეთა რაციონალიზატორული წინადადებები და ხელი შეუწყოს პრაქტიკის. მათს დანერგვას, ფართოდ განზოგადდეს და მოსწავლეთა ბრიგადების საქმიანობაში ფართო ადგილი დაეთმოს მოწინავე შრომითი ტრადიციების დანერგვას.

სოფლის მეურნეობის მოწინავე მუშაკთა გამოცდილების დანერგვამ უნდა გამოვვეთოს საწარმოო ბრიგადებში მოსწავლეთა შემოქმედებითი და აქტიური შრომითი საქმიანობა, მოსწავლეთა პროფესიული ინტერესები, მიღრეცილებები, ხელი შეუწყოს მოსწავლებს პროფესიის სწორად არჩევაში.

მოსწავლეთა შრომითი საქმიანობა საწარმოო ბრიგადებში უნდა იქცეს თითოეული ახალგაზრდის პროფესიისადმი ორიენტაციისა და ადაპტაციის ერთ-ერთ საუკეთესო ფორმად.

სკოლებში შემოქმედებითად, შრომითი ადგილის ინტერესების შესაბამისად გამოყენებულ იქნას მოსწავლეთა საწარმოო პრაქტიკა და საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომითი საქმიანობა. კოლმეურნებებსა და საბჭოთა მეურნეობებში გაპიროვნებულ ნაკვეთებზე სისტემა-ტური შრომა ერთ-ერთი საუკეთესო და სასარგელო ფორმა უნდა გახდეს მოსწავლეთათვის შრომის პირობებისა და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის გასაცნობად, ასარჩევი პროფესიისათვის დამახასიათებელი შრომითი საქმიანობის ჩასატარებლად, პრაქტიკულ-შრომითი ჩვევების დასაუფლებლად, საკუთარი შესაძლებლობის პერსპექტივის მოსასინჯად და, საერთოდ, წარმოების ტექნილოგიური პროცესების შესასწავლად, რათა სკოლის დამთავრების შემდეგ საკუთარ ძალებსა და შესაძლებლობებში დარწმუნებული მოსწავლი ახალგაზრდობა მეტი

ინიციატივითა და ხალისით მიღიოდეს სოფლის მეურნეობაში აქტიურობა.

4. მოსწავლეთა მწარმოებლური შრომის სწორი ორგანიზაციისათვის პასუხისმგებლობა და ეკისროთ სკოლისა და წარმოების ხელმძღვანელებს.

5. სკოლასა და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოს შორის დადგებული ხელშეკრულების საფუძველზე სკოლას გაუპიროვნდეს მიწის ნაკვეთები, მეცხოველეობის ფერმის ან კომპლექსის უბნები და განესაზღვროს პროდუქციის ჩაბარების გეგმა. სამუშაოთა სახეობების მიხედვით განისაზღვროს მოსწავლეთა მუშაობის ნორმები და დადგინდეს მათი შრომის ანაზღაურების პირობები, რაც შეტანილ იქნას ხელშეკრულებაში.

6. ამჟამად სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლები ამზადებენ მოსწავლეებს, რომლებსაც შეუძლიათ იმუშაონ ტრაქტორზე, კომბაინზე და სხვა სასოფლო-სამეურნეო მანქანებზე. მათ შესწავლილი აქვთ სოფლის მეურნეობაში მუშაობის პროცესში გამოსაყენებელი თეორიული და პრაქტიკული საკითხები აგროტექნიკასა და მეცხოველეობაში, ელექტროტექნიკაში, ავტოსაქმესა და სხვა დარგებში. ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლის IX-X კლასების მოსწავლეების მიერ ტრაქტორების, სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და აგროტექნიკის საფუძვლების კურსის წარმატებით სწავლებისათვის მიზანშეწონილად იქნას მიჩნეული მათი სისტემატიური მონაწილეობა საცდელი მეურნეობების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ბაზაზე მწარმოებლურ შრომაში.

7. სკოლებში მოსავლელად გაპიროვნებული მიწის ფართობები, კულტურების სახეობა და მეცხოველეობის ფერმების ან კომპლექსების უბნების სიღილე განისაზღვროს მოსწავლეთა და მოსავლელ კულტურათა რაოდენობის, ცხვველთა სახეობის, მექანიზაციისა და რელიეფური პირობების გათვალისწინებით.

8. ნაკვეთში და მეცხოველეობის ფერმების ან კომპლექსების უბნები სკოლებში გაპიროვნდეს განსაზღვრული ვადით, სკოლები კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მიერ უზრუნველყოფილ იქნას სარწყავი სისტემით, საჭირო ინვენტარით, თესლით, სასუქებით და ა.შ.

9. ნაკვეთში აღებული მოსაგალი და მეცხოველეობის ფერმიდან ან კომპლექსიდან მიღებული პროდუქცია ჩაბარდეს კოლმეურნეობას, საბჭოთა მეურნეობას.

10. მოსწავლებს შრომა აუნაზღაურდეს ფაქტიურად შესრულებული სამუშაოს მიხედვით ამ მეურნეობაში მოზრდილთა შრომის ასაზღაურების სისტემის შესაბამისად. ამასთან, მხედველობაში იქნას მიღებული, რომ მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადის წევრების (X-XI კლასები) მიერ გამომუშავების ნორმები კოლმეურნეობაში და საბჭოთა მე-

ურნეობაში მომუშავეთა ნორმებთან შედარებით 25%-ით, ხოლო VII-VIII კლასების მოსწავლეებისათვის 40%-ით მცირდება (საათების გამოანგარიშების მიხედვით).

11. მოსწავლეების დაინტერესებისა და სტიმულირების სხვა ხერხებთან და მეთოდებთან ერთად გამოყენებულ იქნას შრომის ანაზღაურების სხვა ფორმები, გაცეს მოსწავლეებზე გამომუშავებული შრომადლების მიხედვით კუთვნილი თანხა, საჭიროების შემთხვევაში — პრემია. ის მოსწავლეები, რომლებიც მიმაგრებულ ნაკვეთებში, მეცხოველეობის ფერმების ან კომპლექსების უბნებში მუშაობისას გამოიჩინენ მაღალ დისკიპლინას, ორგანიზებულობასა და კეთილსინდისიერად შეასრულებენ დავალებებს, წახალისდებიან კოლმეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობის, სკოლის მიერ;

- სიტყვიერი მაღლობის გამოცხადებით ხაზზე;
- მაღლობის გამოცხადებით კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სკოლის ხელმძღვანელების ბრძანებით;
- დაჯილდოვდებიან ქების სიგელით, ფასიანი საჩუქრებით და ა.შ.

12. მეცხოველეობის ფერმების ან კომპლექსების უბნებში მოსწავლეთა მუშაობის ხანგრძლივობას განსაზღვრავს სკოლა, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებთან ერთად, ცხოველთა სახეების, ფერმებში, კომპლექტებში სამუშაოთა მექანიზაციისა და ცხოველთა შენახვის პირობების მხედველობაში მიღებით.

13. სკოლებში გაპიროვნებულ ნაკვეთებსა და მეცხოველეობის ფერმების ან კომპლექსების უბნებში, სადაც მოსწავლეთა ბრიგადები მუშაობენ, მოეწყოს საცდელი სამუშაოები და იგი მჭიდროდ დაუკავშირდეს ადგილობრივი სოფლის მეურნეობის ანალოგიურ და პრაქტიკაში დანერგილ სამუშაოებს.

14. გაპიროვნებულ ნაკვეთებზე და მეცხოველეობის ფერმებში ან კომპლექსების უბნებში მუშაობისას ტრაქტორების, სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და მოწყობილობების ტექნიკური მომსახურება, რემონტი, აგრეტოვე სათადარიგო ნაწილებით, საწვავითა და საპონი მასალებით მომარაგება ევალება იმ საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებს, რომელთა ბაზაზეც ხორციელდება მოსწავლეთა მწარმოებლური შრომა.

15. გაპიროვნებულ ნაკვეთში და მეცხოველეობის ფერმებში ან კომპლექსებში გამოყოფილ უბნებში მუშაობისას სასწავლო თვალსაზრისით, პირველ რიგში, გამოყენებულ იქნას სკოლის კუთვნილებაში არსებული ტრაქტორები და სასოფლო-სამეურნეო მანქანები. თუ სკოლას ტრაქტორები და სასოფლო-სამეურნეო მანქანები არ გააჩნია, კოლმეურნეობა, საბჭოთა მეურნეობა უზრუნველყოფს მოსწავლეებს მიმაგრებულ ნაკვეთებზე და მეცხოველეობის ფერმებში, კომპლექსებში მუშა-

ბისათვის ყველა საჭირო ტექნიკით და სპეციალისტებით. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიეცეს უსაფრთხოების ტექნიკის, საწარმოო სანიტარიის წესების დაცვასა და ბავშვთა ტრავმატიზმის თავიდან აცილების ღონისძიებებს, რაც გათვალისწინებული უნდა იქნას ხელშეკრულებაში.

16. ზაფხულის პერიოდში სოფლის მეურნეობის საწარმოებსა და სატყეო მეურნეობებში, აგრეთვე წლის განმავლობაში მეცხოველეობის ფერმებში ან კომპლექსებში მომუშავე მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადების ხელმძღვანელობისათვის მასწავლებელთა შრომის ანაზღაურებას განსაზღვრავენ სოფლის მეურნეობისა და სატყეო მეურნეობის საწარმოთა ხელმძღვანელები ამ საწარმოთა სახსრების ხარჯზე მე-3 თანრიგის გათვალისუფლებული სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ბრიგადების (ტრქატორისტ-მემანქანეთა განაკვეთის 1-ლი ჯგუფის) სატარიფო განაკვეთის 30-75 პროცენტის ოდენობით, ხოლო სატყეო მეურნეობაში — მეტყვევის თანაშემწის თანამდებობრივი განაკვეთის 30-75 პროცენტის ოდენობით, საწარმოო ბრიგადაში მოსწავლეთა რაოდენობისა და შესასრულებელი სამუშაოს მოცულობის გათვალისწინებით.

მოსწავლეთა ბრიგადების ხელმძღვანელობისათვის მასწავლებელთა შრომის ანაზღაურება ხდება საწარმოს ხელფასის ფონდიდან იმ ხელფასზე დამატებით, რომელიც მათ სკოლაში ენახებათ.

შრომითი ხელშეკრულების დადგების შემთხვევაში მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადის ხელმძღვანელის შრომის ანაზღაურება შეიძლება დაწესდეს შესასრულებელ სამუშაოთა მოცულობიდან და მოსწავლეთა ბრიგადის წევრთა საშუალო რაოდენობიდან გამომდინარე შემდეგი ოდენობით:

ბრიგადის წევრთა საშუალო რაოდენობა (კაცი) სამუშაოთა გეგმისური მოცულობის თვალსაზრისით

ანაზღაურების ოდენობა პროცენტებში
ბრიგადირის სატარიფო განაკვეთიდან
(მეტყვევის თანაშემწის ხელფასიდან)
გამომდინარე

25-მდე
25—50-მდე
50-ზე ზევით

30—40-მდე
40—55-მდე
55—65-მდე

სამუშაოთა გეგმების დროული და ხარისხიანი შესრულებისათვის მოსწავლეთა ბრიგადის ხელმძღვანელის შრომის ანაზღაურების ალიშნული ოდენობა შეიძლება გაიზარდოს შემდეგნაირად: თუ ბრიგადაში 25 კაცამდე — განაკვეთის (ხელფასის) 45% -მდე, 25-50 კაცის შემ-

თხვევაში — 60%-მდე, ხოლო 50 კაცზე ზევით — ბრიგადის სატარიფო განაკვეთის (მეტყევის თანაშემწის ხელფასის) 75%-მდე.*

---

* სსრკ მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის სახელმწიფო კომიტეტთან და სსრკ ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებით, სსრკ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სსრკ მინისტრთა საბჭოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო კომიტეტისა და სსრკ განათლების სამინისტროს მიერ 1971 წლის 18 აგვისტოს დაშტკიცებული შე 59-ში ინსტრუქციიდან.

საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეცნიერო კომიტეტის
წარმოების სახელმწიფო კომიტეტისა და
საქართველოს სსრ განათლების სამინის-
ტროს კოლეგიის 1984 წლის 20 ივლი-
სის № 1242/530 ბრძანების დანართი 2

**სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო რვაწლიანი სკოლებისათვის
სასოფლო-სამეურნო ტექნიკის გამოყოფის შესახებ**

**IV-VI კლასებში სასოფლო-სამეურნო მანქანების მეცადინეობის
ჩასატარებელი მოწყობილობის სანიმუშო ნუსხა**

1. საკიდი გუთანი
2. ნიადაგის დასამუშავებელი კულტივატორი
3. ფარცხები
4. ღისკოებიანი საოშავი
5. სათესი

**სასოფლო-სამეურნეო მანქანების დეტალების საამწყობო
ერთეულები და მექანიზმები**

1. გუთნის ტანი
2. საკიდი გუთნის საყრდენი თვალი მოხვნის სიღრმის რევული-
რების მექანიზმებით
3. სახნისი, გუთნის ფრთა, ღისკოიანი დანები, წინსახნისი
4. კულტივატორის მუშაორენები.
5. კულტივატორის სამუშაო ორგანოების სექცია
6. საოშავის ღისკოს ფარცხის კბილები
7. ასაკრები ერთეულები და სათესი დეტალები

**VII-VIII კლასებში ტრაქტორის სწავლებისათვის საჭირო
მოწყობილობის სანიმუშო ნუსხა**

1. გამართული თველიანი ტრაქტორი მტზ — 50 ან მტზ — 80
2. თველიანი ტრაქტორი მტზ — 50 ან მტზ — 80 (მოსწავლეთა
მიერ ტრაქტორის დემონტაჟისა და სამონტაჟო სამუშაოების შესასრუ-
ლებლად).

**თვლიანი ტრაქტორის დეტალები, აგრეგატები, ხელსაწყოები
და საამწყობო ერთეულები**

1. ძრავა ღ-50 ან ღ-240 (ღაშლისა და აწყობისათვის) გაღაბმუ-
ლობასთან ნაკრებში

2. თველიანი ტრაქტორის უკანა ხიდი
3. მტზ-52 ან მტზ-84 ტრაქტორის წინა ხიდი
4. ტრაქტორი მტზ-52 ან მტზ-82-ის გადაცემათა კოლოფი
5. მრუდხარა-ბარბაცა მექანიზმის დეტალები
6. განმანაწილებელი და სადეკომპონესიო მექანიზმების დეტალები
7. უხეში და წმინდად მწმენდი საწვავის ფილტრები
8. მიმტუმბი ტუბები
9. საწვავის ტუმბოები
10. დიზელის მფრქვევანები
11. კარბიურატორები
12. ზეთისა და წყლის ჩადიატორები
13. წყლის ტუმბო ვენტილატორით
14. დიზელის გამშვები სისტემის ტრანსმისია
15. ტრაქტორის კარდანული გადაცემა
16. რელე-რეგულატორი
17. მაგნეტი
18. ფარები
19. ხმოვანი სიგნალი
20. კომპრესორი
21. საჭის მექანიზმის ჰიდროგამაძლიერებელი
22. წინა თვალი საბურავით

საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო
წარმოების სახელმწიფო კომიტეტისა და
საქართველოს სსრ განათლების სამინის-
ტროს კოლეგიის 1984 წლის 20 ივნისის
№ 1242/530 ბრძანების დანართი 3

6 ჟ ს ხ ა

ექსპლოატაციაში ნამყოფი, მაგრამ სასწავლო მიზნებისათვის ვარ-
გისი აგრეგატების, იარაღების, მანქანების, ხელსაწყოებისა და კვანძე-
ბისა, რომლებიც უნდა გადაეცეს სასწავლო კაბინეტების აღჭურვისათ-
ვის სოფლის იმ საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს, სადაც
უფროს სკოლასელთა ავტოსაქმის, ტრაქტორის და სასოფლო-სამეურ-
ნეო ტექნიკაზე მუშაობის სწავლებაა შემოღებული (ამონაწერი სოფ-
ლის სკოლებისათვის სასწავლო მოწყობილობის საერთო ნუსხიდან,
რომელიც შემუშავებულია სსრ კავშირის შედაგოგიურ მცნობირებითა
აკადემიის მიერ და დამტკიცებულია სსრ კავშირის განათლების სამი-
ნისტროს კოლეგიის მიერ 1974 წლის 4 სექტემბერს)

№	დასახელება	ტიპი მარკა	რაოდენობა
			სკოლებზე ცალობით
1	2	3	4
	ტრაქტორებისა და სასოფლო-სამეურ- ნეო ტექნიკის შესწავლის კაბინეტები- სათვის		
1.	ძრავები	—	1-2
2.	მაღალი წნევის საწვავის ტუმბოები	—	2
3.	საწვავის ფილტრები	—	2
4.	ზეთის ტუმბოები	—	2
5.	ზეთის ცენტროფუგები	—	2
6.	გადაცემათა კოლოფები	—	1
7.	გადამულობის ქუროები	—	1
8.	დიფერენციელები	—	1
9.	მოხვევის მექანიზმი	—	2
10.	გენერატორები	—	2
11.	სტანტერები	—	2
12.	აგრმულტორის ბატარეა ფრევევანები	—	8
13.	რელე-გენერატორები	—	2

1	2	3	4
15.	კიდული გუთნები		1
16.	კიდული კულტივატორები		1
17.	კიდული სათესელები		1
18.	თვითმავალი კომბაინის ცალკეული კვანძები და მექანიზმები		1
19.	საწველი აპარატები 3 ტაქტიანი		2
20.	საწველი აპარატები 2 ტაქტიანი		2
21.	თვითმავალი მარცვალსაღები კომბაინე- ბი, ტრაქტორებისა და კომბაინების მრუდხარა		1
22.	ბარბუა და გამანაწილებელი მექანიზ- მები		2
23.	ელექტრული ძრავები		4
24.	ვაკუმ-ტუბო		1
25.	წყლის ცენტრიდინული ტუბო		2
26.	დასტვირთი ჩანგლები	ლე-2 ან ნე-3	1
27.	ტახმეტრები	30	1
28.	ხელსაწყოები ელექტროლიტის სისკე- რივის განსაზღვრისათვის	გოსტ 985 66	1
29.	მიკრომეტრები	0-25	1
30.	კომპრესორები	გ-149 ან კო-861	1
31.	სალტის მანომეტრები	გდ-2-5	1
32.	ჰარალელური გირავები	გოსტ—4045-57	1
33.	იარაღების ნაკრები	პიზ—1514	6
34.	შტანგენფარგლები	0-200-ჭ-ჭ	1
35.	კუთხეილმზომი	განდ	2
36.	ცეცები № 3, № 5	გოსტ 882-66	2
37.	ლითონის სახაზები 500 მმ.	გოსტ 427-56	1
38.	ინდიკატორები	50-100, 100-160	2
II. ავტოსაქმის კაბინეტებისათვის			
1.	ავტომობილის ძრავები	გაზ, ზოლ	1-2
2.	წინა ხიდები საჭირო მექანიზმით	გაზ	1
3.	წინა წმიევანი ხიდები	გაზ	1
4.	უკანა ხიდები	გაზ	1
5.	უკანა ხიდები	ზილ	1
6.	სიჩქარის გადამცემი კოლოფი	გაზ	1

		გაზ	1
7.	კარდანული გადაცემები	გაზ	
8.	მრულმხარა-ბარბარა მექანიზმების დე- ტალები	გაზ	1
9.	კვების სისტემის ხელსაწყოები	გაზ	1
10.	კარბიცრატორები	გაზ	1
11.	გაგრილების სისტემის ხელსაწყოები	გაზ	1
12.	შეზეთვის სისტემის ხელსაწყოები და დეტალები	გაზ	1
13.	ელექტრომოწყობილობისა და ანთების ხელსაწყოები	გაზ	1
14.	ხელსაწყოთა ფარები	გაზ	1
15.	პიღიუნელი კურამძრავიანი მუხრუჭების სისტემის ხელსაწყოები და დეტალები	გაზ	1
16.	პნევმატურამძრავი მუხრუჭების სისტე- მის ხელსაწყოები და დეტალები	ზილ	
17.	აწყობილი სალტევები	გაზ	1
18.	სავალი ნაწილებია და საყიდის დეტალები	გაზ	1
19.	კომპიუტერული კომპიუტერები	—	1
20.	ცეცები (სანთელში ლრეჩოების შესა- მოწებლად)	—	1
21.	ლუმიტრმები	—	1
22.	გადაბმულობისა და სამუხრუჭო სისტე- მების თვეისუფალი სვლის გასაზომი სახაზავი	—	1
23.	თვლების შეყრის შესამოწმებელი სახა- ზავი	—	1

კერგა გათვალისწინებულია სკოლა-ინტერნატებსა და საბავშვო სახ-
ლებში აღსაზრდელთა ძალებით მზა ნაწარმის ნაცვლად საქართველოს
სსრ განათლების სამინისტროსათვის გამოყოფილი ქსოვილების ხარჯ-
ზე და ერთი თვის ვადაში წარუდგინოს წინადადებანი ამ საკითხზე სა-
ქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს იმ ვარაუდით, რომ
მოყოლებული 1985 წლიდან, გაითვალისწინოს ეს დავალებანი საქარ-
თველოს სსრ ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სახელმწიფო
გეგმაში.

5. საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის:

— გაითვალისწინოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო-
სათვის სააერთომობილო ტრანსპორტის, საწარმოო მოწყობილობის, ავე-
ჯის, რბილი და სხვა ინვენტარის ფონდების გამოყოფა ინტერნატული
დაწესებულებების აღსაზრდელთათვის;

— საჭირო შემთხვევებში საქართველოს სსრ განათლების სამინის-
ტროსთან ერთად სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების თხოვ-
ნით გაითვალისწინოს ბამბისა და სხვა ქსოვილების, ტყავისა და სხვა
მასალების გამოყოფა შრომითი აღზრდის მეცალინეობებზე გამოსაყე-
ნებლად;

— გამოუყოს, მოყოლებული 1985 წლიდან, სახელმწიფო ბიუჯეტ-
ზე არსებული ორგანიზაციებისათვის გათვალისწინებული ფონდები
უშეალოდ ჩესპუბლიკის სამინისტროებსა და უწყებებს. იმ ვარაუდით,
რომ აღნიშნული ქსოვილებისაგან შეკერილ ნაწარმის შესაკერად შე-
კვეთები განაწილდეს საქართველოს სსრ აღგილობრივი მრეწველობის
სამინისტროს საწარმოებში.

6. საქართველოს სსრ სახმომარაგებამ, საქართველოს სსრ ვაჭრო-
ბის სამინისტრომ, ცეკვაშირის გამეობამ და საქართველოს სსრ გა-
ნათლების სამინისტრომ წარმოადგინონ წინადადებანი სოფლად გან-
ლაგებული საბავშვო სახლების სამრეწველო საქონლით ცენტრალიზე-
ბული მომარაგების წესის განსაზღვრის საკითხზე.

7. საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრომ, სა-
ქართველოს სსრ ხე-ტყისა და ხის დამუშავებელი მრეწველობის სამი-
ნისტრომ და საქართველოს სსრ აღგილობრივი მრეწველობის სამინი-
სტრომ უზრუნველყონ საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს განა-
ცხადების მიხედვით ინტერნატული დაწესებულებების აღსაზრდელთათ-
ვის იაფი, მაგრამ სატარებლად გამძლე მასალების თანამედროვე ტან-
საცმლისა და ფეხსაცმლის გამოშვება, აღნიშნულ დაწესებულებათა სას-
წავლო და საცხოვრებელი სადგომებისათვის იაფი და მოხერხებული
ავეჯის წარმოება.

8. საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტრომ გააუმჯობესოს სკო-
ლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების მომარაგება საჭირო ასორ-
ტიმენტის თანამედროვე ტანსაცმლით, ფეხსაცმლითა და რბილი ინვე-

ტარით, რაც გამოიყოფა სახელმწიფო ბიუჯეტშე არსებული ორგანიზაციების ფონდების მიხედვით.

9. საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტრომ, საქართველოს სსრ ხილბოსტნეულის მეურნეობის სამინისტრომ, საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტრომ და ცეკავშირის გამგეობაში უზრუნველყონ სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების შეუფერხებელი მომარაგება კვების პროდუქტებით დაწესებული ნორმების შესაბამისად.

10. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სხვა ინტერნატული დაწესებულებების შესახებ“ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1984 წლის 5 იანვრის № 25 დადგენილებით შეტანილია ცვლილებანი.

საქართველოს სსრ მინისტრთა
საბჭოს თავმჯდომარე
დ. ქართველიშვილი

საქართველოს სსრ მინისტრთა
საბჭოს საქმეთა მმართველი
ზ. ახვლედიანი

აღნიშნული დადგენილების ცხოვრებაში გატარების მიზნით
ვბრძანები:

1. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1984 წლის 5 იანვრის № 25
და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1984 წლის 4 ივნისის
№ 364 დადგენილებების შესრულების მიმღინარეობაზე ხელმძღვანე-
ლობისა და კონტროლის მიზნით დამტკიცდეს კომისია, რომელსაც
დაევალოს მოისმინოს ადგილებიდან ინფორმაციები დადგენილებების
შესრულების მიმღინარეობის შესახებ და შედეგების მიხედვით გაატა-
როს შესაბამისი ღონისძიებები.

2. აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა,
სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ჩესპუბლიკის ქალაქებისა და
რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგებებმა, ქ. თბი-
ლისის სახალხო განათლების სამართლელოს უფროსმა:

— მიიღონ აღნიშნული დადგენილებები სახელმძღვანელოდ და შე-
სასრულებლად; განიხილონ ისინი კოლეგიებისა და საბჭოს სხდომებზე;

— შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებები, დასახონ მათი განხორ-
ცელების გზები.

3. ამ ბრძანების შესრულების მიმღინარეობაზე კონტროლი დაევა-
ლოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატე-
ბისა და საბავშვო სახლების სამართლელოს (ამს. ჰ. თუთებერიძე).

საფუძვლი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლე-
გიის 1984 წლის 19 ივნისის გადაწყვეტილება.

მინისტრი მ. ძიძელაძე

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О дальнейшем улучшении работы общеобразовательных школ-интернатов, детских домов и других интернатных учреждений

20 июля 1984 года. № 534

Объявляю постановление Совета Министров ГССР от 4 июня 1984 года № 364 «Об общеобразовательных школах-интернатах, детских домах и других интернатных учреждениях» во исполнение постановления Совета Министров СССР от 5 января 1984 года № 25.

СОВЕТ МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 364

от 4 июня 1984 года
гор. Тбилиси

«Об общеобразовательных школах-интернатах, детских домах и других интернатных учреждениях»

Во исполнение постановления Совета Министров СССР от 5 января 1984 года № 25 «Об общеобразовательных школах-интернатах, детских домах и других интернатных учреждениях» Совет Министров Грузинской ССР постановляет:

1. Принять для руководства и исполнения постановление Совета Министров СССР от 5 января 1984 года № 25 «Об общеобразовательных школах-интернатах, детских домах и других интернатных учреждениях».

2. Госкомитету сельскохозяйственного производства Грузинской ССР выделить Министерству просвещения Грузинской ССР по заявкам для подсобных хозяйств интернатных учреждений зерно, удобрения, домашнюю птицу, продуктивный и рабочий скот, сельскохозяйственные машины и инвентарь.

3. Министерству финансов Грузинской ССР по согласованию

с Министерством финансов СССР представить предложения о размерах стоимости ухода за детьми колхозников в школах-интернатах и порядке оплаты.

4. Министерству просвещения Грузинской ССР совместно с Министерством местной промышленности Грузинской ССР определить объем и ассортимент шитых изделий, пошив которых предусмотрен силами воспитанников школ-интернатов и детских домов взамен готовой продукции за счет выделенных для Министерства просвещения Грузинской ССР и в месячный срок представить предложения в Госплан Грузинской ССР по этому вопросу с тем расчетом, чтобы с 1985 года предусмотреть эти задания в Государственном плане экономического и социального развития Грузинской ССР.

5. Государственному плановому комитету Грузинской ССР:

— предусмотреть выделение для воспитанников интернатных учреждений Министерства просвещения Грузинской ССР фондов автотранспорта, производственного оборудования, мебели, мягкого и другого инвентаря:

— в необходимых случаях совместно с Министерством просвещения Грузинской ССР по просьбе школ-интернатов и детских домов предусмотреть выделение хлопчатобумажных и других тканей, кожанных и других материалов для использования на занятиях по трудовому воспитанию:

— выделить с 1985 года непосредственно министерствам и ведомствам республики фонды, предусмотренные для находящихся на государственном бюджете организаций с тем расчетом, чтобы заказы на пошив изделий из указанных тканей распределялись предприятиям Министерства местной промышленности Грузинской ССР.

6. Госснабу Грузинской ССР, Министерству торговли Грузинской ССР, Правлению «Цекавшири» и Министерству просвещения Грузинской ССР представить предложения по вопросу определения снабжения детских домов, расположенных в сельских местностях, промтоварами в централизованном порядке.

7. Министерству легкой промышленности, Министерству лесной и деревообрабатывающей промышленности и Министерству местной промышленности Грузинской ССР обеспечить по заявкам Министерства торговли Грузинской ССР для воспитанников интернатных учреждений выпуск дешевой, но прочной одеж-

УДК 651.515.4
ды и обуви, производство дешевой и удобной мебели для учебных и жилых помещений указанных учреждений.

8. Министерству торговли Грузинской ССР улучшить снабжение школ-интернатов и детских домов необходимым ассортиментом современной одежды, обуви, мягким инвентарем, что подлежит выделению из фондов, находящихся на государственном бюджете организаций.

9. Министерству торговли, Министерству плодоовощного хозяйства, Министерству автомобильного транспорта Грузинской ССР и Правлению Цекавшири обеспечить беспрепятственное снабжение школ-интернатов и детских домов продуктами питания в соответствии с установленными нормами.

10. Принять к сведению, что постановлением Совета Министров СССР от 5 января 1984 года № 25 «Об общеобразовательных школах-интернатах, детских домах и других интернатных учреждениях» внесены изменения.

Председатель Совета Министров
Грузинской ССР

Д. КАРТВЕЛИШВИЛИ

Управляющий Делами
Совета Министров Грузинской ССР
З. АХВЛЕДИАНИ

С целью претворения в жизнь вышеотмеченного постановления приказываю:

1. Утвердить комиссию по руководству и контролю за ходом выполнения постановлений Совета Министров СССР от 5 января 1984 года № 25 и Совета Министров ГССР от 4 июня 1984 года № 364, поручив ей заслушивать с мест информации о ходе выполнения постановлений и проводить по итогам соответствующие мероприятия.

2. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, Управлению народного образования г. Тбилиси:

— принять отмеченные постановления для руководства и исполнения, рассмотреть их на заседаниях коллегий и советов народного образования;

— разработать конкретные мероприятия, наметить пути их совершенствования.

3. Контроль за ходом настоящего приказа поручить Управлению школ-интернатов и детских домов Минпроса ГССР (тов. Г. Тутберидзе).

Основание: решение коллегии Министерства просвещения ГССР от 19 июля 1984 года.

Министр   О. Кинкадзе

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1984 წლის
25 ივნისის გრძელება № 540

1-ლი სექტემბრის — საერთო-სახალხო დღესასწაულის — ცოდნის
დღის აღნიშვნის შესახებ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1984 წლის 15
ივნისის ბრძანებულებით დაწესდა საერთო-სახალხო დღესასწაუ-
ლი — ცოდნის დღე — 1 სექტემბერი.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა,
სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათ-
ლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართ-
ველობ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება-
დაიყვანონ ზოგადისაგანმანათლებლო სკოლებამდე და უზრუნველყონ მი-
სი განუხრელი შესრულება.

2. დაევალოს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამჩ.
ე. ზარქუა) მოამზადოს მეთოდური რეკომენდაციები ცოდნის დღის სა-
ზეიმოდ აღნიშვნასთან დაკავშირებით და უზრუნველყოს მისი დროული
დაგზავნა აღილებზე.

3. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწე-
სებულებათა პედაგოგიურმა კოლექტივებმა ცოდნის დღესთან დაკავში-
რებული ლონისმიერების ორგანიზაციაში იხელმძღვანელონ სსრკ უმაღ-
ლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით, საქართველოს სსრ განათ-
ლების სამინისტროს მეთოდური რეკომენდაციებით და უზრუნველყონ.
მისი ჩატარება მაღალ იდეურ-პოლიტიკურ დონეზე.

4. ბრძანების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს აღმზრდელო-
ბითი მუშაობის სამმართველოს (ამჩ. ე. ზარქუა).

მინისტრი მ. ქინდლაპე

საქართველოს სასრ განათლების სამინისტროს 1984 წლის 16 გენერაცია
7 აგვისტოს ბრძანები № 557

მახარაძის, ლანჩხუთის რაიონებისა და ორჯონივიძის
რაიონის სოფელ კიცხის ზოგადსაგანმანათლებლო
სკოლა-ინტერნატების მუშაობის შესახებ

მახარაძის, ლანჩხუთის რაიონებისა და ორჯონივიძის რაიონის სოფელ კიცხის სკოლა-ინტერნატებში უკანასკნელ პერიოდში მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესი, გარკვეული მუშაობაა ჩატარებული სკოლა-ინტერნატების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფის, აღსაზრდელთა კვების, საყოფაცხოვრებო პირობებისა და კულტურულ-სამედიცინო მომსახურების შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით. ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანიზები, შეფი ორგანიზაციები გარკვეულ დახმარებას უწევენ აღნიშნულ სკოლა-ინტერნატებს. მხოლოდ 1983 წელს მახარაძის რაიონის სკოლა-ინტერნატს შეფი ორგანიზაციების ძალებით ჩაუტარდა 59.700 მანეთის სარემონტო სამუშაოები, სასწავლო კაბინეტებისათვის შეძენილ იქნა 23.730 მანეთის მაგარი ინვენტარი და სწავლების ტექნიკური საშუალებანი.

ამასთან, აღნიშნული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა-ინტერნატების მუშაობაში ჯერ კიდევ გვწვდება სერიოზული ხასიათის ნაკლოვანებები. ლანჩხუთისა და მახარაძის რაიონების სკოლა-ინტერნატების საძირებების მატერიალური ბაზა ვერ აქმაყოფილებს თანამედროვე მოთხოვნებს. კაპიტალურ შეკეთებას საჭიროებს სოფელ კიცხის სკოლა-ინტერნატის სასწავლო და საძირებელი კორპუსი.

ნაკლოვანებებია სპეციალისტი კადრებით დაკომპლექტების საქმეში. შემოწმებულ სკოლა-ინტერნატებში 20 აღმზრდელს და მასწავლებელს არა აქვს უმაღლესი განათლება, 21 მუშაკს 5 წელზე მეტი წელის განმავლობაში არ გაუვლია კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსები. სოფელ კიცხის სკოლა-ინტერნატში სამი აღმზრდელი განათლებით აგრონომია.

რიგი პედაგოგების კვალიფიკაციის დონე ვერ აქმაყოფილებს სადღეისო მოთხოვნებს. ამის შედეგია ის, რომ ლანჩხუთის რაიონის რვაწლიან სკოლა-ინტერნატში დამამთავრებელი კლასის მოსწავლეებმა მეტად დაბალი ცოდნა გამოამჟღავნეს საბჭოთა კავშირის ისტორიაში (მასწავლებელი თ. ჩხარტიშვილი).

ნაკლოვანებებია სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში. ხშირად სააღმზრდელო უურნალში შეტანილი საკითხები არ ემთხვევა სემესტრულ სააღმზრდელო გეგმებში გათვალისწინებულ საკითხებს. რიგ შემთხვევებში აღსაზრდელებზე არ აწარმოებენ პედაგოგიურ დაკვირ-

ვებას, სისტემატურად არ გადააქავთ საკლასო ჟურნალებში მიმღინარებული აკადემიური შეფასებები (აღმზრდელები: ა. დევდარანი, გ. ოქრომჭედლიძე, მ. სამხარაძე, ა. არეშიძე — კიცხის სკოლა-ინტერნატი, თ. ჭანიშვილი, დ. მამალაძე — მახარაძის სკოლა-ინტერნატი).

ლანჩხუთის რაიონის სკოლა-ინტერნატის უფროსი აღმზრდელი ლ. ურუშაძე არ ადგენს კვირეულ სამუშაო გეგმებს, არ აქვს მეცადინეობებზე დასწრების აღრიცხვა და ანალიზები, არა აქვს, აგრეთვე, აღრიცხული ჩატარებული ღონისძიებები. არასათანადო კონტროლის გამო სასწავლო წლის ბოლოსათვის II, V, VII სააღმზრდელო ჯგუფების ჟურნალებში საერთოდ არ არის შეტანილი პედაგოგიური დაკირვებები, არ არის გადატანილი მიმღინარე შეფასებები.

შემოწმებით დადგინდა, რომ აღნიშნულ სკოლა-ინტერნატებში სათანადო მუშაობა არ წარმოებს მოსწავლეთა შეგნებული დისციპლინის შემდგომი ამაღლებისათვის განათლების სამინისტროს კოლეგის 1983 წლის 10 თებერვლის №2-2 გადაწყვეტილების განხორციელების მიზნით. მხოლოდ ლანჩხუთის რაიონის სკოლა-ინტერნატში მიმღინარე სასწავლო წელს არასაპატიო მიზეზით გაცდენილია 4.060 გაკვეთილი, რაც საშუალოდ ერთ მოსწავლეზე 22 გაკვეთილს შეადგენს.

ანალოგიური მდგომარეობაა მახარაძის რაიონის სკოლა-ინტერნატში, სადაც არასაპატიო მიზეზით გაცდენილია 1.110 გაკვეთილი, ხოლო სოფელ კიცხის საშუალო სკოლა-ინტერნატში, მხოლოდ X კლასში არასაპატიოდ გაცდენილია 851 გაკვეთილი.

შემოწმებულ სკოლა-ინტერნატებში სათანადო ყურადღება არ ექცევა სანიტარიულ-საგანმანათლებლო მუშაობას მოსწავლეებს შორის, არ ტარდება ლექციები დაავადებების პროფილაქტიკისა და პიგიენის საკითხებზე. პედიადჭის სტრომაზე უგულებელყოფილია სამედიცინო შემოწმების მასალების მოსმენისა და ანალიზის პრაქტიკა.

ლანჩხუთის რაიონის სკოლა-ინტერნატში მთელი წლის განმავლობაში არ მუშაობს აბანო, რის გამოც ვერ ხერხდება პიგიენური ნორმების დაცვა. უპასუხისმგებლობა ეკიდება თავისი მოვალეობის შესრულებას სკოლა-ინტერნატის ექიმი მ. გოგუაძე.

შემოწმებულ ინტერნატებში ჩატარებული ლრმა სამედიცინო შემოწმების შედეგად გამოვლენილია ისეთი დაავადების მქონე მოსწავლეები, რომელთა ადგილობრივ პირობებში მკურნალობა ვერ მოვცემს სათანადო ეფექტს. ამასთან, არის ისეთი დაავადებები (ბრონქიალური ასთმა, მხედველობის დაქვეითება, სკოლიოზი, ოლიგოფრენია და სსვა), რომელთა პროფილის სპეციალური და სანიტარიული სკოლა-ინტერნატები ფუნქციონირებს რესპუბლიკაში, სადაც წარმატებით მიმღინარეობს აღსაზრდელთა სწავლა-აღზრდა, მკურნალობა და ფიზიკური თუ გონებრივი ნაკლის კორექცია. სკოლა-ინტერნატების ხელმძღვანელები სამედიცინო სამსახურთან ერთად ვალდებული იყვნენ აღნიშნული დაავადების მქონე ბავშვები სასწავლებლად გადაეყვანათ შესაბამის სპე-

ციალურ და სანატორიულ სკოლა-ინტერნატებში, რაც არ გაუკეთებიას-არამართვა. არასათანადო მომარაგების გამო სკოლა-ინტერნატების ბიბლიო-თეკები დარღვება წიგნადი ფონდით, განსაკუთრებით არასაკმარისად მა-რაგდებიან მხატვრული ლიტერატურით. გასულ წელს მახარაძის სკოლა-ინტერნატმა მიიღო 29 დასახელების მხატვრული ლიტერატურა, მათ შორის ქართულია მხოლოდ 8. სკოლა-ინტერნატი ვერ დებულობს ქართულ საბჭოთა ენციკლოპედიას, მსოფლიო ლიტერატურის ბიბლიო-თეკას, როგორც კლასიკოს, ისე თანამედროვე ქართველი მწერლების ნაწილებებს.

ანალოგიური მდგომარეობაა ლანჩხუთის რაიონისა და სოფელ კი-ცხის სკოლა-ინტერნატებში.

ხარვეზებს აქვს ადგილი კვების პროდუქტებით მომარაგებისა და არასაზრდელთა კვების ორგანიზაციის საქმეში. 1983 წლის განმავლო-ბაში სოფელ კიცხის სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელებს საერთოდ არ მიუღიათ რძე და რძის ნაწარმი, ბოსტნეული მიიღეს კუთვნილი ნორ-მის 50 პროცენტი. მახარაძისა და ლანჩხუთის რაიონების სკოლა-ინ-ტერნატებს არ მიუღიათ ხაჭი, არავანი, დააკლიათ 4.394 ცალი კვერ-ცხი, 972 ლიტრი რძე, კუთვნილი ნორმის 63 პროცენტი ფქვილი, 54 პროცენტი ბოსტნეული, კარტოფილი 65 პროცენტი, თევზი 47 პრო-ცენტი და სხვა, რის გამოც ვერ ითვისებენ კვების თანხას. სოფელ კი-ცხის სკოლა-ინტერნატში 1983 წელს აუთვისებელია კვების თანხა 11. 131 მანეთი, ლანჩხუთის რაიონის სკოლა-ინტერნატში კი 10.713 მანეთი.

აღნიშნული სკოლა-ინტერნატების საწყობებში არასაკმარისია სტე-ლაჟები, დასამუშავებელი დაფების ნაწილი არაა მარკირებული. ხელ-საბანში არასაკმარისია ჩანები, შესაცვლელია ონკანები (კიცხი, მახა-რაძე).

ლანჩხუთის, მახარაძის რაიონებისა და სოფელ კიცხის სკოლა-ინტერნატებში არასათანადო კონტროლის გამო ირლვევა პროდუქტების აღრიცხვის არსებული წესები. შემოწმებით ადგილი ჰქონდა რიგი პრო-დუქტების მეტ-ნაკლებობის ფაქტებს.

ნაკლოვანებებია ჩამოთვლილი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა-ინტერნატების დამსმარე მეურნეობების მუშაობაში. 1983 წლის გეგმა-ვალდებულებები შესრულებულია მხოლოდ 50-60 პროცენტით.

აღნიშნული იმის შედეგას, რომ სახალხო დეპუტატების ადგილობ-რიგი საბჭოების აღმასკომები არ ასრულებენ საქართველოს სსრ ზემდგომი ორგანოების დადგენილებით გათვალისწინებულ მო-თხოვნებს ინტერნატული დაწესებულებებისათვის დამზმარე მე-ურნეობების მოსაწყობად მიწის ნაკვეთების გამოყოფის შესახებ, ხო-ლო სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები და ინ-ტერნატული დაწესებულებების ხელმძღვანელები ვერ იჩენენ ამ მიმარ-

თებით სათანადო პრინციპულობასა და მომთხოვნელობას. ამით უნდა განვითაროს აიხსნას ის ფაქტი, რომ 1982 წელს მახარაძის საქალაქო საბჭოს აღმას-კომმა სკოლა-ინტერნატის მასზე გაპიროვნებული 8,7 ჰექტარი მიწის ნაკვეთიდან ჩამოაჭრა 7,2 ჰექტარი, ხოლო სოფელ გიცხისა და ლან-ჩისუთის რაიონის სკოლა-ინტერნატშია დღემდე ვერ მიაღწიეს დამსა-რე მეურნეობების გაფართოების მიზნით დამატებითი მიწის ნაკვეთების გამოყოფას.

ვ პ რ ძ ა ნ ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამ-ხრეთ ისეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაი-ონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამართველომ:

1. 1. გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი სკოლა-ინტერ-ნატების, საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფის, აღსაზრდელთა კვების, საყოფაცხოვრე-ბო პირობებისა და კულტურულ-სამეურნეო მომსახურების მდგომარე-ობის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით;

1. 2. დააკომპლექტონ ინტერნატული დაწესებულებები მაღალკვა-ლიფიციური, სათანადო გამოცდილების მქონე შედაგოგიური კადრები-თა და მომსახურე პერსონალით, თანმიმდევრულად იზრუნონ მათი კვა-ლიფიციურის ამაღლებისათვის;

1. 3. საქართველოს სსრ შემდგომი ორგანოების დადგენი-ლების შესაბამისად იზრუნონ ინტერნატულ დაწესებულებებთან არ-სებული დამხმარე მეურნეობების მუშაობის შემდგომი სრულყოფისა-თვის, საჭიროების შემთხვევაში, დააყენონ საკითხი შესაბამისი ორგა-ნოების წინაშე ინტერნატულ დაწესებულებებზე გაპიროვნებული მიწის ნაკვეთების გაზრდისა და აუცილებელი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკით უზრუნველყოფის შესახებ, აღნიშნული მეურნეობების რენტა-ბელობის გაზრდის მიზნით;

1. 4. შესაბამის ორგანოებთან ერთად იზრუნონ მოსწავლეთა სა-ზოგადოებრივი კვების მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, შექმნან სა-თანადო სანიტარიულ-პიგიენური პირობები, მიაღწიონ აღსაზრდელთა სამედიცინო მომსახურების მაღალ დონეს, ეფექტურად გამოიყენონ ინ-ტერნატული დაწესებულებებისათვის ამ მიზნით გამოყოფილი ასიგნე-ბანი:

1. 5. აამაღლონ მომთხოვნელობა და პირადი პასუხისმგებლობა სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების დირექტორებისაღმი, აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო პირობებისა და სასწავლო-აღმზრდე-ლობითი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის;

შეურიგებლობის ატმოსფერო შექმნან იმ მუშაკების გარშემო, დოკუმენტობიც ვერ უზრუნველყოფენ სკოლა-ინტერნატების ნორმალურ მუშაობას.

2. ინტერნატული დაწესებულებების დირექტორებმა:

2. 1. უზრუნველყონ ინტერნატული დაწესებულებები კვალიფიციური პედაგოგიური კადრებით, გაატარონ შესაბამისი ლონისძიებები სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის გასაუმჯობესებელად, აამაღლონ პედაგოგ-აღმზრდელთა პერსონალური პასუხისმგებლობა, მოაწესრიგონ სამეურნეო-საფინანსო საქმიანობა, გამუდმებით იზრუნონ აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო და სამედიცინო-კულტურული მომსახურების დონის ამაღლებაზე, მტკიცედ დაიცვან სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმები;

2. 2. შემოქმედებითად მიუდგნენ სწავლებისა და აღზრდის საქმეს, გამოიყენონ სწავლების თანამედროვე მეთოდები, ტექნიკური საშუალებები, ურთიერთდასწრების პრაქტიკა, ინდივიდუალურად მიუდგნენ თოთოეულ აღსაზრდელს;

2. 3. მკაცრი კონტროლი დაწესონ აღსაზრდელთა მიერ გაკვეთილების არასაბატიოდ გაცდენებზე, თითოეული ფაქტი განხადონ პრინციპული მსჯელობის საგანი. იზრუნონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1983 წლის 10 თებერვლის № 2-2 გადაწყვეტილების განუხროელ შესრულებაზე;

2. 4. განსაკუთრებული ყურადღება მიაციონ მოსწავლეთა შრომით აღზრდას, მათში შრომისადმი სიყვარულისა და შრომითი ჩვევების გამომუშავებას, გაუღვივონ მათ პროფესიული ინტერესი, დაუკავშირონ აღსაზრდელთა შრომითი სწავლება მწარმოებლურ შრომას; განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ შრომითი სწავლების პროფილების სწორ განსაზღვრას, მიუსადაგონ იგი ჩეგიონში არსებულ მსხვილ საწარმოთა პროფილებს;

2. 5. მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამჩ. პ. ძლიერიშვილი), სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველომ (ამჩ. პ. თუთბერიძე) განათლების ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად განიხილონ თითოეული სკოლა-ინტერნატისა და საბავშვო სახლის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის უზრუნველყოფის საკითხი და მიიღონ ზომები აღნიშნული სასწავლო დაწესებულებების აღსაზრდელთა დაოგვილი ნორმების შესაბამისად რჩილი და მაგარი ინვენტარით უზრუნველსაყოფად;

2. 6. გააძლიერონ კონტროლი ინტერნატულ დაწესებულებებში არსებული ინვენტარის აღრიცხვასა და დაცვაზე, გამოუშაონ აღსაზრდელებს ინვენტარისა და პირადი მომარებების ნივთებისადმი სათუთი დამოკიდებულების ჩვევები.

3. სახელმძღვანელოების სამმართველომ (ამჩ. ნ. ლლონტი) გააძლიეროს ყურადღება და კონტროლი სკოლა-ინტერნატების და საბავშვო

სახლების სახელმძღვანელოებით, მეთოდური და განსაკუთრებით მხატვრული ლიტერატურით უზრუნველყოფაზე, იზრუნოს ინტერნატული ტიპის დაწესებულებათა ბიბლიოთეკების წიგნადი ფონდის შემდგომ გამდიდრებაზე, ლიტერატურის განაწილების დროს გაითვალისწინოს სწავლების ენა, სრულყოს სასწავლო სახელმძღვანელოების საბიბლიოთებო ფონდების შეცვება-დაცვის ორგანიზაცია.

4. კაღილების სამმართველომ (ამხ. ა. ვაჩაძე) უზრუნველყოს სკოლა-ინტერნატები სპეციალისტი კადრებით, განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმოს ინტერნატული დაწესებულებების პედაგოგიური კადრების მიზნობრივი გადამზადების საკითხს.

5. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველომ (ამხ. პ. თუთებერიძე):

5. 1. გააძლიეროს ხელმძღვანელობა და კონტროლი საერთო ტიპის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა-ინტერნატების მუშაობაზე, უზრუნველყოს მათ მუშაობაში ჯერ კიდევ არსებული ნაკლოვანებების აღმოქმერა, იზრუნოს სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის შემდგომი სრულყოფისათვის აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო პირობების, კვების, სანიტარიულ-ჰიგიენური, კულტურული, სამედიცინო მომსახურებისა და საშემსრულებლო დისციპლინის განმტკიცებისათვის;

5. 2. უზრუნველყოს ინტერნატული დაწესებულებებისა და სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მიერ ზემდგომი ორგანოების სადირექტივო მითითებების განხტრელი შესრულება. ამ მიმართებით გამოვლინებული ყოველგვარი გადახრა აქციოს პრინციპული მსჯელობის საგნად;

5. 3. განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმოს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომ სრულყოფას. მკვეთრად გააუმჯობესოს ინტერნატული ტიპის სასწავლო დაწესებულებებში შრომითი სწავლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. ფართოდ დანერგოს სისტემაში მწარმოებლური შრომა, იზრუნოს არსებული დამხმარე მეურნეობების შემდგომი გაძლიერება-სრულყოფისათვის.

6. ეცნობოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, რომ ადგილებზე ჯერ კიდევ ყველგან არ სრულდება საქართველოს სსრ ზემდგომი ორგანოების მოთხოვნები ინტერნატულ დაწესებულებებში დამხმარე მეურნეობების შემდგომი სრულყოფა-გაფართოების მიზნით მათვის დამხმარე მეურნეობების მოსაწყობად მიწის ნაკვეთების გამოყოფის შესახებ.

7. გაზეთმა „სახალხო განათლება“ (ამხ. ნ. შველიძე) და ყურადღმა „სკოლა და ცხოვრება“ (ამხ. რ. ძერია) პერიოდულად გამოაქვეყნონ მასალები საერთო ტიპის სკოლა-ინტერნატების მუშაობისა და მოწინავე პედაგოგ-აღმზრდელთა გამოცდილების შესახებ.

8. მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებებისათვის მახარაძის რაიონისა და ორჯოვიძის რაიონის სოფელ კიცხის სკოლა-ინტერნატების დირექტორებს ამხ. ამხ. ც. მეგრელიძეს და ა. ჩხივაძეს მიეცეთ შენიშვნა.

9. ცნობად იქნას მიღებული, რომ ლანჩხეთის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებამ განიხილა ლანჩხეთის რვაწლიანი სკოლა-ინტერნატის შემოწმების შედეგები და სკოლა-ინტერნატის დირექტორს ამხ. მ. ჩიტიძეს საყვედლური გამოუცხადა. საყვედლური გამოეცხადათ აგრეთვე, სკოლა-ინტერნატის დირექტორის მოაღილეებს სასწავლო და აღმზრდელობითი მუშაობის დარგში ამხ. ამხ. გეწაძეს და ლ. ურუშაძეს.

10. აღნიშნული ბრძანების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამართველოს (ამხ. ჰ. თუთბერიძე).

მინისტრი მ. ქიძელაძე

რესპუბლიკის ინტერნატულ დაწესებულებათა სანიტარიულ-
ჰიგიენური და სანიტარიულ-ტექნიკური მდგომარეობის შესახებ

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს სანეპიდ-
სამსახურის მიერ წარმოდგენილ ცნობაში აღინიშნულია, რომ უკანასკ-
ნელ წლებში რესპუბლიკის ინტერნატული ტიბის სასწავლო დაწესებუ-
ლებებში საყურადღებო ღონისძიებები ხორციელდება სანიტარიულ-
ჰიგიენური და სანიტარიულ-ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესები-
სათვის.

ამ მიმართებით აღსანიშნავია განთიადის № 1, ქ. ქ. თბილისისა და
ქუთაისის ფიზიკა-მათემატიკური, მახარაძის, ცხაკაის რაიონების, თბი-
ლისისა და ქუთაისის ყრუ ბავშვთა, გუდაუთის რაიონის დამხმარე და
სხვა სკოლა-ინტერნატები.

გატარებულ ღონისძიებათა მიუხედავად, რიგი სკოლა-ინტერნატე-
ბისა და საბავშვო სახლების სანპიგიენური და სანტექნიკური მდგომა-
რეობა არ პასუხობს საღლეოსო მოთხოვნებს.

თბილისის რესპუბლიკური სამუსიკო სკოლა-ინტერნატის შენობას
(ამხ. ე. თოლუა) ესაშიორება კაპიტალური შეკეთება. სპორტულ დარ-
ბაზში დაზიანებული სახურავიდან წვიმის წყალი ჩამოდის, შესაკეთე-
ბელია გასახდელები, გადატვირთულია საძინებლები (ერთ ბავშვზე მო-
დის 2 კვ. მეტრი ფართობი), საძინებლ ოთახებს არ აქვს სარკმელები,
დაზიანებულია ტუალეტებში წყლის ჩამრეცხი ავჭები, შესაცვლელია
ხელსაბანი ნიუჟარები, შესაკეთებელია სამრეცხაო. ინტერნატში შეინიშ-
ნება სასკოლო ავეჯის ნაკლებობა, ხოლო არსებულის გარკვეული ნაწილი
შესაცვლელია. კვების ბლოკში ფანჯრებს არ აქვს ბათურა, მწყიბ-
რიდანაა გამოსული მაცივარი, არ ხდება კერძებში „C“ ვიტამინის შე-
ტანა.

გენერალ ქ. ნ. ლესელიძის სახელობის რესპუბლიკურ სპეციალიზე-
ბულ საშუალო სკოლა-ინტერნატში (ამხ. ლ. აგულაშვილი) დაზიანებუ-
ლია შიდა კანალიზაციის სისტემა, რის გამოც სართულებს შორის ქო-
ნავის საკანალიზაციო მილებში გამავალი წყალი, გაუქმებულია ხელის
საბანი ნიუჟარები, მოშლილია წყლის ონკანები, სამრეცხაო კეთილმოუ-
წყობელი და სარემონტოა, ინტერნატს არ აქვს აბანო, სასწავლო ოთა-
ხებსა და საძინებლებში მოწყობილი არ არის საპარერო სარკმელები, არ
აქვთ საკმარი არაღენერობით მაგარი ინვენტარი, საწოლები ამორტიზებუ-
ლია, სპორტდარბაზს არ გააჩნია გასახდელი, საშხაპე. კვების ბლოკი
მოთავსებულია შეუფერებელ შენობაში, საღაც არ მოქმედებს ვენტი-
ლაცია. სამზარეულოს ჭურჭელი და ინვენტარი მოძველებულია, მოსა-

წყობია ჭურჭლის საშრობი თაროები და ხელის საბანები. პროლეტურული ბის შესანახი საწყობი მცირე მოცულობისაა, რის გამოც ირლვევა პროლეტების შენახვის წესები.

თბილისის სამუსიკო, ლაგოდეხის და ქუთაისის ყრუ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატებში გოგონათა პიგიენის ოთახები მოთავსებულია შეუფერებელ სათავსოებში, არ აქვთ ჩხელი გამდინარე წყალი, საეციალური თასები. უფრო მეტიც, პიგიენის ოთახები საერთოდ არ არის კირნათის, ჩაისუბინის, მახუნცეთის, ხულოსა და ზიანეთის სკოლა-ინტერნატებში (ამჩ. ამჩ. ვ. კახაბერიძე, გ. გოგიტიძე, რ. ხალვაში, გ. ჯიმშერაძე და ე. მგელიაშვილი).

საშაბაები არ აქვთ ცხინვალის, ახალციხის, ბოგდანოვკის, ახმეტის, ხულოსა და მახუნცეთის სკოლა-ინტერნატებს (ამჩ. ამჩ. ლ. პარასტაევი, ს. მიკუტიშვილი, გ. ოგანესიანი, შიომღვდღიშვილი).

თბილისის № 2 დამხმარე, თბილისის რვაწლიან, ფოთის, ბოლბის, ახმეტის, ახალციხისა და ყვარლის სკოლა-ინტერნატების (ამჩ. ამჩ. ვ. უორდანია, ლ. ციბაძე, ე. გაბედავა, ნ. კოჭლამაზაშვილი, ე. ლოლიაშვილი) სასალილოებში მოუწესრიგბელია დამხმარე სათავსოები. საქმარისი რაოდენობით არ აქვთ ჭურჭლის სარეცხი ჩანები, არ წარმოებს სასალილოს ინვენტარის მარკირება.

სოხუმის № 2, დრანდის, ახმეტის, ლენინგრძისა და ხულოს სკოლა-ინტერნატების სპორტული დარბაზები მოთავსებულია შეუფერებელ შენობებში.

მაგარი ინვენტარის ნაკლებობას განიცდიან თბილისის რვაწლიანი, მხედველობადაქვეითებული, გლდანის სპორტული, სოხუმის № 1, № 2, ბათუმის № 1 და № 2, კირნათის, მახუნცეთის, ცხინვალის, ლეინგრძის, ჯავის, დრანდის, კალდახვარის, ბოგდანოვკის, ახმეტის, წითელწყაროს, ბოდბის, კასპის, ახალციხის, ჩოხატაურისა და თანეთის სკოლა-ინტერნატები.

გადატვირთულია საძინებლები თბილისის კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკურ, თბილისის ყრუ ბავშვთა, თბილისის № 1 და № 2 დამხმარე, ახმეტის, კირნათისა და ახალციხის დამხმარე სკოლა-ინტერნატებში, სადაც ნაცვლად 4 კვ. მეტრისა თითოეულ ბავშვზე საშუალოდ 1-2 კვ. მეტრი მოდის.

რესპუბლიკის სკოლა-ინტერნატებში სანიტარიულ-პიგიენური და სანიტარიულ-ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

1. 1. ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების პერიოდში განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ სკოლა-ინტერნატებსა და საბავშვო სახლებში მატერიალურ-ტენიკური ბაზის განმტკიცების საქმეს;

1. 2. უმოკლეს ღროშობრივი შეისწავლონ და კოლეგიებზე და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე განიხილონ ინტერნატულ დაწესებულებებში აღსაზრდელთა სანიტარიულ-ჰიგიენური მომსახურებისა და სამედიცინო მომსახურების მდგომარეობა. მკაცრად იმსჯელონ იმ მუშავებზე, რომლებსაც ჯერ კიდევ არ გაუტარებიათ ქმედითი ღონისძიებანი სანიტარიულ-ჰიგიენური რეჟიმის მოწესრიგებისა და აღსაზრდელთა სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესებისათვის. ამასთან, ღასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი სანიტარიულ-ტექნიკური მდგომარეობის მკვეთრი გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად;

1. 3. უზრუნველყონ ინტერნატული დაწესებულებები სათანადო ინვენტარით და დანადგარ-მოწყობილობებით, „სასკოლო ავეჯის გამოყენების შესახებ“ სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის და სსრ კავშირის განათლების სამინისტროების 1974 წლის 12 ოქტომბრის № 117-74 მეთოდური რეკომენდაციების შესაბამისად.

2. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების დირექტორებმა:

2. 1. მტკიცებულ დაიცვან ინტერნატულ დაწესებულებებში სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმები, სრულ წესრიგში მოიყვანონ საკანალიზაციო და თბოსისტემები, კეთილმოაწყონ აბანო-საშხაპები, სამრეცხაოები, ჰიგიენური ოთახები, იზოლატორები;

2. 2. უზრუნველყონ კვების ბლოკები გამდინარე ცხელი წყლით, ჭურჭლის სარეცხი ჩანაწერითა და საშრომი თაროებით, პროდუქტების დასამუშავებელი მარკირებული ინვენტარით, შესანახი სათავსოებითა და სამრეცხაო დანადგარებით;

2. 3. აამაღლონ პედაგოგიური კოლეგიების პასუხისმგებლობა მოსწავლეთა ჰიგიენის სწავლებისა და აღზრდის, პირადი და საზოგადო ჰიგიენის მყარი ჩვევების დანერგვის, აღსაზრდელთა ფიზიკური განვითარებისა და ჯანმრთელობის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად.

3. ცნობად იქნას მიღებული, რომ საბჭოთა კავშირის გმირის გენერალ პ. ლესელიძის სახელობის რესპუბლიკური სპეციალიზებული საშუალო სკოლა-ინტერნატის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებისა და სანიტარიულ-ჰიგიენური მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით შემოწმების შემდევ პერიოდში წესრიგში იქნა მოყვანილი საკანალიზაციო სისტემა, კვების ბლოკი, მექანიკური ვენტილაცია. შეძენილ იქნა სამზარეულოსა და სასაღილოსათვის საჭირო ჭურჭელი, ინვენტარი და სხვა დანადგარ-მოწყობილობები.

4. ალინიშნოს თბილისის სამუსიკო, რვაწლიანი, გლდანის სპორტული, № 2 დამხარე, სოხუმის № 1 და № 2, დრანდის, ბაბუშერას, კალდახვარის, ბათუმის № 1, კირნათის, ჩაისუბნის, მახუნცეთის, ხულოს, ცხინვალის, ლენინგორის, ჯავის, ფოთის, ახმეტის, ყვარლის,

თეთრიწყაროს, თანანეთის, ბოგდანოვების, კასპის, ლანჩხუთის, მარნეულისა და საცურამოს სკოლა-ინტერნატების ღირექტორების (ამს. ამს. ე. თოდუა, ლ. ციბაძე, ო. გაგუა, ე. უზორდანია, ლ. ადლეიბა, შ. გოგია, გ. თოდუა, ო. ზანთარაა, ა. ამპარი, ნ. ქიქავა, ვ. კახაბერიძე, ო. გოგიტიძე, რ. ხალვაში, გ. ჯიმშერაძე, ნ. პარასტაევი, რ. ავლობოვი, ე. გამედავა, შიომღვდღლიშვილი, გ. ჩიტიძე, ა. გოჯაევი, უ. ხარშილაძე) სუსტი ხელმძღვანელობისა და კონტროლის შესახებ დაქვემდებარებულ სკოლა-ინტერნატებში სანიტარიულ-ჰიგიენური და სანიტარიულ-ტექნიკური ნორმების დაცვის უზრუნველყოფაზე.

5. განათლების სამინისტროს მომარისების მთავარმა სამმართველომ (ამს. გ. ძლიერიშვილი) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების შესაბამისი მაგარი და რბილი ინვენტარით, ფეხსაცმლითა და ტანსაცმლით შეუფერხებელ მომარაგებას.

6. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებამ (ამს. ბ. აფხაზევა) სისტემატური ზედამხედველობა და კონტროლი დააწესოს ინტერნატული ტიპის სასწავლო დაწესებულებების მშენებლობასა და კაპიტალური რემნების ხარისხისა ჩატარებაზე. შესაძლებლობის მიხედვით გამოყოს სამშენებლო მასალები და საჭირო დანადგარ-მოწყობილობები.

7. ეთხოვოს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს:

7. 1. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1984 წლის 5 იანვრის № 25 დადგნილების შესაბამისად (მუხლი 29) ექიმ-სპეციალისტებით დააკომპლექტოს მარტყოფის ობილ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატი, პატარა ცემისა და ქობულების სანატორიული სატყეო სკოლები, ხაშურის რაიონის, ტაშისკარის სანატორიული სკოლა-ინტერნატი;

7. 2. გააძლიეროს დახმარება და კონტროლი მომსახურე სამედიცინო პერსონალის მუშაობაზე, იზრუნოს მათი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე. გამოყოს თანამედროვე სამედიცინო აღჭურვილობა და მედიკამენტები სპეციალური და სანატორიული ტიპის სკოლა-ინტერნატები-სათვის.

8. აღნიშნული ბრძანება დაეგზავნოს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს, ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს, სკოლა-ინტერნატებსა და საბავშვო სახლებს.

9. დაევალოს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს (ამს. პ. თუთერიძე) ახალი სასწავლო წლის პირველ სემესტრში გადაამოწმოს ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობა და შედეგები მოახსენოს კოლეგიას.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1984 წლის
8 აგვისტოს ბრძანება № 559

იმ საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დამტკიცების
შესახებ, რომლებშიც უფროსი კლასების მოსწავლეები
ავტომობილის მძღოლის პროფესიას ეუფლებიან

საქართველოს სსრ ზემდგომი ორგანოების დადგენილების „მოსწავლეთა შრომითი სწავლების გასაუმჯობესებლად ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის შემდგომი განმტკიცების ღონისძიებათა შესახებ“ დანართის შესაბამისად 1982—1983 სასწავლო წლიდან ავტომობილის მძღოლების მომზადება შემდებულია 40 საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში.

საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის უფროსკლასელ (IX-X) მოსწავლეთათვის ავტოსაქმის დაუფლებაში ხელის შეწყობის მიზნით და საქართველოს სსრ ზემდგომი ორგანოების დადგენილების შესასრულებლად ვ ბრძანებ: 6

1. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების უფროსკლასელ (IX-X) მოსწავლეთაგან ავტომობილის მძღოლების მოსამზადებლად დამტკიცდე:

აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის ქ. სოხუმის მე-2' საშუალო სკოლა-ინტერნატი, გაგრის მე-4, გუდაუთის რაიონის სოფელ ახალი ათონის, გულრიფშის რაიონის სოფელ კელასურის, ოჩამჩირის რაიონის სოფელ არალუს, ქედის რაიონის სოფელ ხარაულას, ქობულეთის რაიონის სოფელ ბობოფვათის, შუახევის რაიონის სოფლების ოლადაურის, ჯაბანიძეების, ზნაურის რაიონის სოფელ წერელისის, ქ. თბილისის 141-ე, 164-ე, 176-ე, 131-ე, 160-ე, ქ. ქუთაისის 25-ე, 29-ე, ქ. ფოთის მე-8, ქ. რუსთავის 21-ე, ქ. გორის მე-12, ქ. ტყიბულის მე-2, ქ. ზუგდიდის მე-10, აღიგენის რაიონის დაბა აბასთუმნის, ახალიცხის რაიონის დაბა ვალეს 1-ლი, ახმეტის რაიონის მე-2, ბოგდანოვების რაიონის სომხური, ბოლნისის რაიონის აზერბაიჯანული, ვანის რაიონის კიროვის სახელობის, გარდაბნის რაიონის სოფელ ფონიჭალის, გევეჭიკორის რაიონის სოფელ ნამიკოლავის მე-2, სოფელ ნაწუნაის, ლმანისის რაიონის მე-2, მარნეულის რაიონის მე-2, ორჯონივიძის რაიონის სოფელ წყალფორეთის, თეთრი წყაროს რაიონის ქართული, ცაგერის რაიონის სოფელ ჩიუტელის, წალკის რაიონის სოფლების ოლიანგის, ყიშილქილისის, ცხაკაიას რაიონის მე-5, ჩხორბოწყუს რაიონის სოფელ მუხურის საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები.

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ՏԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
1984 թվուն 9 աշվատության հաջախչական պահանջանքի մասին

ნულ ზონებში ტურისტული შეჯიბრებები დებულების სრული დაცვისათვის არ ჩატარებულა. რესპუბლიკურ შეჯიბრებაზე გამოვლინდა გუნდების მომზადების დაბალი დონე ტოპოგრაფიულ აგეგმვასა და სპორტულ ორიენტირებაში. არადამაკმაყოფილებელი იყო ზოგიერთი გუნდის ჩაც-მულობა და აღჭურვილობა. მონაწილეთა 20 პროცენტის არ ჰქონდა სპორტსმენის საკლასიფიკაციი წიგნები. სუსტია ადგილობრივი სახალ-ხო განათლების განყოფილებათა დახმარება ტურისტული გუნდებისა-დო.

კოლეგიამ გ ა დ ა შ ყ ვ ი ტ ა:

1. საქართველოს სსრ პიონერ-მოსწავლეთა მე-9 რესპუბლიკურ ტუ-რისტულ შეჯიბრებაში აქტიური მონაწილეობის, მოსწავლეთა მასობრივი ჩამისა და საპრიზო ადგილების მოპოვებისათვის, საკოლო ტურის-ტულ-მხარეთმცოდნეობითი მუშაობის სათანადოდ გაშლისათვის საქარ-თველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელებით დაჯილ-დოვდნენ მასწავლებლები (დანართი 1).

2. საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-9 რესპუბლიკურ ტურის-ტულ შეჯიბრებაში მოპოვებული წარმატებებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელებით დაჯილდოვდნენ სკოლების ტურისტული გუნდები (დანართი 2).

3. დავვალოს ქ. თბილისის ლენინისა და ქობულეთის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს სერიოზული მუშაობა გაშალონ საკავშირო შეჯიბრების მონაწილე თბილისის 143-ე და ქობულეთის რაიონის დაბა ჩაქვის საშუალო სკოლების უმცროსი და უფროსი ასა-კის ტურისტული გუნდების თოოჩიული და პრაქტიკული მომზადებისა-თვის, ყოველგვარი ღონისძიება გაატარონ მათვის ტურისტული ინ-ვენტარის, აღჭურვილობისა და სპორტული და საპარადო ფორმების შე-ძენისათვის. 1985 წლის ხარჯთალრიცხვაში გაითვალისწინონ გუნდე-ბის საკავშირო შეჯიბრებაზე გაგზავნის ხარჯები.

4. ბავშვთა ცენტრალურმა საექსკურსიო-ტურისტულმა სადგურმა 1985 წლის მაის-ივნისში მოაწყოს ოცდლიანი საწვრთნელი შეკრება საკავშირო შეჯიბრების მონაწილე გუნდებისათვის.

5. ნება დაერთოს ბავშვთა ცენტრალურ საექსკურსიო-ტურისტულ სადგურს პიონერ-მოსწავლეთა მე-10 რესპუბლიკური შეჯიბრება ჩატა-როს 1985 წლის 15-25 ივნისს მცხეთისა და ღუშეთის რაიონების ტე-რიტორიაზე მე-9 რესპუბლიკური ტურისტული შეჯიბრების დებულე-ბით.

6. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ-ოსეთის ა/ო, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ რეს-პუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილე-ბათა გამგეებმა:

6. 1. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა
და სკოლისგარეშე დაწესებულებათა დირექტორებს გააცნონ მომავალი
შეჯიბრების პირობები, რათა ღროულად მოამზარონ ჯერუფები სასკო-
ლო, საქალაქო (სარაიონო) და ზონალურ შეჯიბრებებში მონაწილეო-
ბისათვის;

6. 2. ზონალურ შეჯიბრებებში გამარჯვებული გუნდები უზრუნ-
ველყონ სპორტული, ტურისტული ფორმებითა და სათანადო ინვენტა-
რით, მგზავრობის ხარჯებით და დღიურებით ჩესპუბლიკური შეჯიბრე-
ბის ადგილზე გამოცხადებამდე.

7. კონტოლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს აღმ-
ზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა).

კოლეგის თავმჯდომარე,
მინისტრი ი. ერისთაშვი

საქართველოს სსრ პიონერ-მოსწავლეთა მე-9 რესპუბლიკურ ტურისტულ
შეჯიბრებაში აქტიური მონაწილეობის, მოსწავლეთა გასობრივად
ჩაბმისა და საპრიზო ადგილების მოპოვებისათვის, საკოლო
ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი მუშაობის სათანადო
გაშლისათვის საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს საპატიო სიგელებით დაჯილდობულ
მასწავლებელთა სია:

1. გოთუა თამაზ პარმენის ძე — თბილისის 143-ე საშუალო სკოლის
მასწავლებელი
2. მუკაეფა ნორა შალვას ასული — თბილისის 143-ე საშუალო სკო-
ლის მასწავლებელი
3. ხილეშელი გოგი ვარლამის ძე — თბილისის 143-ე საშუალო სკო-
ლის მასწავლებელი
4. დარჩია რევაზ გასილის ძე — ქობულეთის რაიონის დაბა ჩაქვის
საშუალო სკოლის მასწავლებელი
5. ჩხაიძე ნელი გრიგორის ასული — ქობულეთის რაიონის დაბა ჩა-
ქვის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
6. ჯიბლაძე ვალტერ რაფიელის ძე — ქობულეთის რაიონის დაბა ჩაქ-
ვის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
7. გოგიჩევი თეოდორე ნესტორის ძე — ცხინვალის რაიონის სოფელ
ვანათის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
8. კეკოშვილი ნაზი ილიას ასული — ცხინვალის რაიონის სოფელ
ვანათის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
9. ბარბაქაძე თამაზ გიორგის ძე — ვარდაბნის რაიონის სოფელ ვა-
მარჯვების საშუალო სკოლის მასწავლებელი
10. ქაჩიბაა მიხეილ მიხეილის ძე — სოხუმის რაიონის სოფელ ბეს-
ლეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
11. კუპატაძე ჭურაბ აგთანდილის ძე — სოხუმის რაიონის სოფელ ბეს-
ლეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
12. ასკელაშვილი ზურაბ ამირანის ძე — გორის რაიონის სოფელ ქვა-
ხელის საშუალო სკოლის მასწავლებელი
13. კიკაიანი გურამ სპირიდონის ძე — ცხაგაის რაიონის 1-ლი საშუა-
ლო სკოლის მასწავლებელი
14. მალანია რუსულან ამირანის ასული — ცხინვალის რაიონის 1-ლი
საშუალო სკოლის მასწავლებელი
15. ღვებუაძე გიორგი ვლადიმერის ძე — ქ. ტყიბულის მე-2 საშუალო
სკოლის მასწავლებელი
16. ცერცვაძე მიხეილ თენგიზის ძე — გორის რაიონის სოფელ ახალ-
დაბის საშუალო სკოლის მასწავლებელი

17. ლალიაშვილი ჯემი გრიგოლის ძე — ქ. ქუთაისის 29-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი
18. უორუოლიანი თამაზ გრიგოლის ძე — ქ. ქუთაისის 29-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი
19. ჯავბურია დემურ ვლადიმერის ძე — ქ. ქუთაისის 30-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი
20. ედიბერიძე ლელი შალვას ასული — ქ. ქუთაისის 30-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი

საქართველოს სსრ პიონერ-მოსწავლეთა მე-9 რესპუბლიკურ ტურისტულ
შეჯიბრებაში მობოვებული წარმატებებისათვის საქართველოს სსრ
განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელებით დაჯილდოებული
ტურისტული გუნდების სია:

1. ქ. თბილისის 143-ე საშუალო სკოლა
2. ქობულეთის რაიონის სოფელ ჩაქვის საშუალო სკოლა
3. ქ. ტყვარჩელის მე-2 საშუალო სკოლა
4. ცხინვალის რაიონის სოფელ ვანათის საშუალო სკოლა
5. ქ. ქუთაისის 30-ე საშუალო სკოლა
6. ცხაკარის 1-ლი საშუალო სკოლა
7. სოხუმის არინის სოფელ ბესლეთის საშუალო სკოლა
8. გარდაბნის რაიონის სოფელ გამარჯვების საშუალო სკოლა
9. ქ. ქუთაისის 29-ე საშუალო სკოლა
10. გორის რაიონის სოფელ ქვახევრელის საშუალო სკოლა
11. გორის რაიონის სოფელ ახალდაბის საშუალო სკოლა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგის
1984 წლის 9 აგვისტოს გ ა დ ა ჭ ყ ვ ა ტ ი ლ ე პ ა

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებიდან „კომკავშირისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ახალგაზრდობის კომუნისტურ აღზრდაში მისი როლის გაძლიერების სსრ სახალხო განათლების ორგანოების ახალგაზრდობის შესახებ“ საქართველოს სსრ სახალხო განათლების ორგანოების მოცავის შესახებ

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო დადგენილება „კომკავშირისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ახალგაზრდობის კომუნისტურ აღზრდაში მისი როლის გაძლიერების შესახებ“, რომელიც ჩვენი ქვეყნის ახალგაზრდობისადმი, ლენინური კომკავშირისადმი პარტიის შეუნელებელი ზრუნვის კიდევ ერთი ნათელი დადასტურებაა.

დადგენილებაში აღნიშნულია ის დიდი წვლილი, რომელიც ლენინურ კომკავშირს შეაქვს ქვეყნის სოციალურ-პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული განვითარების, მისი თავდაცვის სუნარიანობის განმტკიცების, მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდის საქმეში. ახალგაზრდობა ღირსეულად აგრძელებს უფროსი თაობის სახელოვან ტრადიციებს, იბრძვის კომუნიზმის იდეების გამარჯვებისათვის.

გარკვეული წარმატებებით ხასიათდება რესპუბლიკის სასკოლო კომკავშირის საქმიანობაც, რომელიც პარტიული ორგანიზაციების, კომკავშირისა და სახალხო განათლების ორგანოების მხარდაჭერითა და დახმარებით აქტიურად მონაწილეობს საზოგადოებრივ-პოლიტიკურსა და შრომით საქმიანობაში, იბრძვის მოსწავლეთა მიერ ორმა და საფუძლიანი ცოდნის შეძენის, ღისცილინისა და მართლწესრიგის განმტკიცებისათვის.

რესპუბლიკის მოსწავლე ახალგაზრდობას თავისი წვლილი შეაქვს სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ამოცანათა გადაწყვეტიში, აქტიურად მონაწილეობს მშვიდობისა და განიარაღებისათვის ბრძოლაში, სასურსათო პროგრამის რეალიზაციაში, ეკონომიკისა და მომჭირნეობისათვის ლაშქრობაში, საფუძველს უყრის ახალ წამოწევებს, ინიციატივა-სა და თაოსნობას.

მოსწავლეთა კოლექტივების გააქტიურების, მათი საქმიანობისა-დმი პედაგოგიური ხელმძღვანელობის სრულყოფისა და შემდგომი გაუმჯობესების საქმეში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულეს რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს კოლეგიების გადაწყვეტილებებმა: „უფროს პიონერხელმძღვანელთა კადრებთან მუშაობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“, „საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორ-

განიშატორთა ზონალური თათბირების შედეგების შესახებ”, „უფრო ^{მუხლები} კლასელთა საზოგადოებრივი აქტივობის ფორმირებისათვის სახალხო განათლების ორგანოებისა და სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ”, „აღმზრდელობით მუშაობაში სახელმწიფო სიმბოლოების გამოყენების შესახებ” და სხვ.

მოსწავლე ახალგაზრდობასთან მუშაობის აქტივიზაციისა და შემღვრმი გაუმჯობესების ქმედითი ფორმა გახდა აღმზრდელობითი მუშაობის მეთოდისტებისათვის, სკოლისგარეშე დაწესებულებათა დირექტორებისათვის ჩატარებული რესპუბლიკური მიზნობრივი მეთოდურ-პრაქტიკული კონფერენცია, საქართველოს კპ ცპ გადაწყვეტილებების საფუძველზე სასკოლო პარტიული ორგანიზაციების მდივნების ზონალური თათბირ-სემინარები სამინისტროს ხელმძღვანელი ამხანაგების მონაწილეობით, პიონერული და კომკავშირული აქტივის წრეების გაზრდა პიონერთა სახლებასა და სასახლეებში და ა.შ.

მტკიცდება კონტაქტები საქართველოს ალკპ ცენტრალურ კომიტეტთან, მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდის მთელი რიგი აქტუალური საკითხები იხილება ერთობლივ კოლეგიებსა და ბიუროს სხდომებზე, მშალდება და ტარდება ერთობლივი ლონისძიებები.

ამასთან, როგორც ეს სკვპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში აღინიშნა, განვითარებული სოციალიზმის სრულყოფის ამოცანები, ორი მსოფლიო სისტემის კონფრონტაციის გაძლიერება მოითხოვს კომკავშირისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის, მოზარდი თაობის აღზრდის მთელი საქმის შემდგომ გაუმჯობესებას.

დადგენილება მოითხოვს გაძლიერდეს ყურადღება მოსწავლე ახალგზრდობაში მარქსისტულ-ლენინური მსოფლმხედველობის, ბურჟუაზიული იდეოლოგიისა და მორალისადმი შეურიგებლობის, ცოდნის შეძენის სურვილის, აქტიური ცხოვრებისეული პოზიციის ფორმირებისათვის, რაშიც უდიდესი ძნიშვნელობა ენიჭება მოზარდი თაობის იდეურპოლიტიკურსა და ზნეობრივ აღზრდას, კომკავშირულ კადრებთან მუშაობის შემდგომ გაუმჯობესებასა და სრულყოფას.

დადგენილებაში ნათლადა გამოკვეთილი ზოგადსაგანმანათლებლოკ სკოლის აღილი და დანიშნულება. მასში საზოგადოებრივი აღნიშნული, რომ მტკიცედ და თანმიმდევრულად წარიმართოს სკოლის რეფორმის განხორციელებასთან დაკავშირებული მუშაობა. ამასთან ერთად, იზრდება კომკავშირის პასუხისმგებლობაც, რომელიც სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის, მოსწავლეთა შრომითი, პროფესიული მომზადების ხარისხის გაუმჯობესებაში პედაგოგიური კოლექტივების სამედო დასაყრდენი უნდა იყოს. აქვე მითითებულია ბაგშვათა აღზრდის საქმეში მშობლების პასუხისმგებლობის ამაღლების აუცილებლობის შესახებ.

დადგენილებაში მწვავედაა დაეყნებული ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის, არსებულ პრობლემათა გადაწყვეტის, კომკავშირის საქმიანობის სტილისა და მეთოდების, მასზე პარტიული ხელმძღვანელობის შემლ-59

გომი სრულყოფის საკითხები, რომ სკოლის პარტიული თრგანიზაცია მოსწავლეთა აღზრდის პროცესზე გავლენას პედაგოგიური კოლექტივების მეშვეობით უნდა ახდენდეს. შესაბამისად საჭიროა ამაღლდეს მასწავლებლებთა პირადი პასუხისმგებლობა, რადგანაც პიონერულ და კომერციულ თრგანიზაციებთან მათი მუშაობა ჯერ კიდევ მთელი რიგი არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებებით ხასიათდება. მასწავლებლებთა ერთი ნაწილი არ იცნობს პიონერული და კომერციული მუშაობის შინაარსს, ფორმებსა და მეთოდებს, სუსტად ფლობს მისი მართვის ჩვევებს. ხშიოდ ეს საქმიანობა კომერციულთა და პიონერთა ასაკობრივი თავისებურებების, მათ შესაძლებლობების გაუთვალისწინებლად ხდება. მასწავლებლები ვერ ახერხებენ განსაზღვრონ კომერციის ადგილი და როლი მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდის ამოცანათ განხორციელებაში. ამიტომაც ადგილი აქვს კოლექტივის ხელმძღვანელად ისეთი მოსწავლეების არჩევას, რომლებიც ვერ ახერხებენ საქმიანობის საინტერესოდ წარმართვას, არ აქვთ თანატოლთა ძრორის ავტორიტეტი და მოზარდები არ თვლიან მათ თავიანთ წინამძღვრლად, რაც იწვევს ხელმძღვანელის როლის გაუფასურებას, ფორმალიზმს მუშაობაში.

სკვპ ცენტრალურმა კომიტეტმა ხაზი გაუსვა, რომ მოზარდი თაობის აღზრდის შემდგომი გაუმჯობესება უნდა მივიჩნიოთ უნივერსიტეტის ვანეს პარტიულ, სახელმწიფო და საერთო-სახალხო საქმედ. ამასთან, ვიხელმძღვანელოთ იმით, რომ საბოლოო ანგარიშით ეს ჩვენი სამშობლოს მომავლის საიმედო უზრუნველყოფის საკითხია.

კოლეგიამ, სკვპ ცდ დადგენილებაში „კომერციისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ახალგაზრდობის კომუნისტურ აღზრდაში მისი როლის გაძლიერების შესახებ“ დასმული ამოცაების ოპერატიული და ქმედითი განხორციელების მიზნით

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქ-ი, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამართველოს:

1. 1. უზრუნველყონ აღნიშნული დადგენილების ფართოდ გაცნობა და შესწავლა რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოებში, სკოლების, სკოლისგარეშე დაწესებულებების მოსწავლეთა და მასწავლებელთა კოლექტივებში, შეიმუშაონ სათანადო ღონისძიებები და ხელშეუწყონ დადგენილებაში მოცემული კონკრეტული ამოცანების აღილებზე განხორციელებას;

1. 2. პრინციპულად, ადგილობრივი მოთხოვნებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით გადაწყვიტონ კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზორების, უფროსპიონერის

2. 7. აამაღლონ კლასის ხელმძღვანელთა როლი და პასუხისმგებლის
ლობა კომედიურელთა ცხოვრებისა და საქმიანობის ორგანიზაციაში,
იზრუნონ მათი პროფესიულ-პედაგოგიური მომზადებისათვის მოსწავ-
ლეთა კომუნისტური აღზრდის თეორიისა და მეთოდიკის, სკოლაში
პიონერული და კომედიურული მუშაობის საკითხებზე;

2. 8. ხელი შეუწყონ მასწავლებელთა, აღკვ ორგანიზაციების მუ-
შაობის გააქტიურებას, თითოეული ახალგაზრდა პედაგოგის პასუხის-
მგებლობის ამაღლებას, მათში ინიციატივისა და თვითმოქმედების გან-
ვითარებას;

2. 9. ხელი შეუწყონ მშობლებთან აღმზრდელობითი მუშაობის
ოპტიმიზაციას, ფართოდ ჩააბან ისინი სკოლის საზოგადოებრივ ცხოვ-
რებაში, გამოუმუშაონ პედაგოგიური კოლექტივის საქმეებისა და საზ-
რუნავისადმი თანამინაწილეობის გრძნობას;

2. 10. დახმარონ აღკვ და პიონერულ ორგანიზაციებს საშეფო
წარმოება-დაწესებულებების აღკვ ორგანიზაციებთან კონტაქტების
განმტკიცებაში, მოზარდი თაობის აღზრდაში მათი შესაძლებლობების
მაქსიმალურად გამოყენებისათვის.

3. დაევალოს რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესის რედაქტორებს
(ამ. 6. შველიძე, რ. ძეულა) თავიანთ ფურცლებზე სისტემატურად გა-
შუქონ დადგენილების შესრულების მიმღინარეობა რესპუბლიკის სკო-
ლებსა და სკოლისგარეშე დაწესებულებებში.

4. გადაწყვეტილება დაევზავნოს რესპუბლიკის სახალხო განათლე-
ბის ორგანოებს, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებს, რეს-
პუბლიკურ მეთოდკაბინეტებს.

5. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს აღ-
მზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამ. ე. ჭარეუა).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი მ. ჭინდაგვა

РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О задачах органов народного образования республики, вытекающих из постановления ЦК КПСС «О дальнейшем улучшении партийного руководства комсомолом и повышении его роли в коммунистическом воспитании молодежи»

9 августа 1984 года

ЦК КПСС принял постановление «О дальнейшем улучшении партийного руководства комсомолом и повышении его роли в коммунистическом воспитании молодежи», что явилось еще одним ярким свидетельством неустанной заботы партии о молодежи Советской страны, ее авангарде — Ленинском комсомоле.

Постановление отмечает, тот большой вклад, который вносит комсомол — надежный резерв партии, в социально-политическое, экономическое и культурное развитие страны, укрепление ее обороноспособности, в дело коммунистического воспитания подрастающего поколения. Молодежь, комсомол с честью продолжают славные традиции старших поколений, с упорством и энтузиазмом борются за торжество идей коммунизма.

Определенными успехами характеризуется и деятельность школьного комсомола республики, активно участвующего под руководством партийных организаций, комсомольских органов, органов народного образования в общественно-политической и трудовой деятельности, борьбе за глубокие и прочные знания, укрепление дисциплины и правопорядка.

Комсомольцы, учащаяся молодежь республики активно вносят свою посильную лепту в решение задач общегосударственного значения: участвуют в борьбе за мир, в реализации продовольственной программы, в походе за экономию и бережливость, рождая новые почины, инициативы, начинания. В активизации деятельности ученических коллективов, дальнейшем улучшении руководства их деятельностью значительную роль сыграли решения коллегии Министерства, как: «О мероприятиях по улучшению работы с кадрами старших пионервожатых», «Об итогах зональных совещаний организаторов внеклассной и внешкольной работы», «Роль органов народного образования, педагогических коллективов школ в формировании общественной акти-

вности старшеклассников», «Об использовании государственных символов в воспитательной работе» и т. д.

Действенным средством активизации и улучшения работы с комсомолом явились Республиканский целевой методико-практический семинар директоров внешкольных учреждений и методистов по воспитательной части, проведенные на основе решения ЦК КП Грузии, зональные совершенствования — семинары секретарей первичных партийных организаций школ с участием руководящих работников Министерства, мероприятия по расширению сети кружков комсомольского и пионерского актива в Домах и Дворцах пионеров.

Важным определяющим фактором явился и тесный контакт Министерства просвещения с ЦК ЛКСМ Грузии, нашедший выражение в совместных заседаниях, мероприятиях, принятии совместных решений по ряду актуальных проблем коммунистического воспитания подрастающего поколения.

Вместе с тем постановление ЦК КПСС требует настоятельного улучшения партийного руководства комсомолом, всего дела воспитания подрастающего поколения, что вызвано решением задач совершенствования развитого социализма, усилением противоборства двух мировых систем.

Постановление обязывает усилить внимание к формированию у молодежи и учащихся марксистско-ленинского мировоззрения, непримиримого отношения к буржуазной идеологии и морали, выработке органической потребности в овладении знаниями, активной жизненной позиции. Первостепенное значение придается идеально-политическому и нравственному воспитанию молодежи; улучшению и совершенствованию работы с комсомольскими кадрами.

Постановление возлагает особую ответственность на общеобразовательную школу, в связи с чем предлагается настойчиво и последовательно вести работу, связанную с осуществлением школьной реформы по всем ее основным направлениям.

Возрастает и ответственность комсомола, призванного быть надежной опорой педагогических коллективов в повышении качества учебно-воспитательного процесса, трудовой, профессиональной подготовки учащихся.

Остро ставится вопрос необходимости устранения существующих недостатков, нерешенных проблем, перестройки стиля и метода деятельности комсомола, партийного руководства им. Возрастает и личная ответственность каждого учителя, тем бо-

лее, что значительный процент учителей не знает содержания форм и методов работы комсомольской организации, слабо владеет навыками ее проведения. Зачастую эта работа ведется без учета возрастных особенностей комсомольцев, их возможностей, накопленного предыдущего опыта. Учителя порой не могут определить место и роль комсомола в решении задач коммунистического воспитания учащихся. В связи с этим нередки случаи, когда во главе тех или иных органов самоуправления в школе избираются учащиеся, не способные интересно и содержательно направить воспитательную работу, не пользуются авторитетом среди сверстников, их не считают вожаками. Все это обесценивает роль руководителя, рождает формализм в работе.

ЦК КПСС подчеркнул, что дальнейшее улучшение воспитания подрастающего поколения следует рассматривать как важнейшее партийное, государственное и общенородное дело. Исходить из того, что в конечном счете это вопрос надежного обеспечения будущего нашей Родины.

В целях действенного и оперативного решения задач, выдвинутых постановлением ЦК КПСС «О дальнейшем улучшении партийного руководства комсомолом и повышении его роли в коммунистическом воспитании молодежи» коллегия решает:

1. Поручить Министерствам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, Управлению народного образования г. Тбилиси:

1.1. обеспечить широкую гласность и изучение настоящего постановления среди педагогических и ученических коллективов школ, внешкольных учреждений. Разработать конкретные мероприятия, содействующие выполнению на местах требований постановления;

1.2. принципиально, с учетом местных требований и возможностей решать вопрос подбора и расстановки кадров организаторов внеклассной и внешкольной воспитательной работы, старших пионервожатых;

1.3. изучать и шире распространять передовой педагогический опыт работы со старшеклассниками, комсомольцами;

1.4. усилить внимание методических служб к актуальным проблемам воспитательной работы с учащимися;

1.5. в целях соблюдения единых требований к организации и обеспечению деятельности педагогических коллективов школ,

внешкольных учреждений с комсомольцами и старшеклассниками совершенствовать контакты с местными руководящими комсомольскими органами.

2. Руководству и педагогическим коллективам школ, внешкольных учреждений:

2. 1. совершенствовать стиль, формы и методы работы со старшеклассниками, комсомольцами и пионерами. Шире практиковать на заседаниях педсоветов заслушивание вопросов педагогического руководства ученическими коллективами, информации представителей комитета комсомола, учкома по основным проблемам деятельности, оказывать практическую помощь в их разрешении;

2. 2. развивать инициативу и самодеятельность школьников, активнее использовать роль поручений, поощрений, соцсоревнований. Не допускать мелочной оценки и регламентации органов комсомольского, пионерского, ученического самоуправления;

2. 3. добиваться того, чтобы учащиеся своими вожаками выбирали сверстников, пользующихся авторитетом, способных повести за собой коллектив; систематически поддерживать их в работе;

2. 4. оказывать действенную помощь старшим пионервожатым, комитету комсомола в учебе актива, совершенствовании практики подготовки и приема учащихся в пионерскую организацию и комсомол, более полном использовании воспитательных возможностей комсомольских собраний, пионерских сборов в идеально-нравственном гражданском становлении личности школьника;

2. 5. помогать комсомольской и пионерской организациям в воспитании у каждого школьника чувства глубокого уважения к Государственным символам — Гербу, Флагу, Гимну, комсомольской, пионерской символике и ритуалам;

2. 6. широко вести диалоги с учащейся молодежью по важнейшим социальным, экономическим, политическим проблемам; усиливать контрпропагандистскую работу среди них;

2. 7. повышать роль и ответственность классных руководителей в организации жизни и деятельности комсомольцев, пионеров. Заботиться о повышении уровня профессионально-педагогической подготовки каждого учителя в области теории и методики коммунистического воспитания учащихся, пионерской и комсомольской работы в школе;

2. 8. содействовать активизации деятельности с учащейся молодежью учительских комсомольских организаций, молодых педагогов, развивать инициативу и наставничество;

2. 9. способствовать оптимизации воспитательной работы с родителями, широко вовлекать их в общественную жизнь школы, прививать чувство сопричастности к делам и заботам педагогического коллектива;

2. 10. помогать комсомолу, пионерской организации крепить контакты с комсомольскими организациями шефских предприятий, максимально использовать их возможности в воспитании подрастающего поколения.

3. Поручить редакциям республиканской педагогической прессы (тт. Н. Швейцер, Р. Дзерия) систематически освещать на своих страницах ход выполнения школами и внешкольными учреждениями республики постановления ЦК КПСС «О дальнейшем улучшении партийного руководства комсомолом и повышении его роли в коммунистическом воспитании молодежи».

4. Настоящее решение разослать во все отделы народного образования, институты усовершенствования учителей, республиканские методкабинеты.

5. Контроль за выполнение настоящего решения возложить на Управление воспитательной работы (т. Э. Заркуа).

Председатель коллегии,
Министр О. Кинкадзе

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
 საორგანიზაციო-პედაგოგიური განყოფილების
 1984 წლის 9 აგვისტოს 06 ფორმაცია**

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატსა და
 რესპუბლიკის ზოგიერთ რეგიონში მშრომელთა განცხადება-
 საჩივრებზე მუშაობის მდგრადი განვითარების შესახებ**

აღსანიშნავია, რომ აპარატის მუშაკები მთელი პასუხისმგებლობით
 ეკიდებიან მშრომელთა წერილების, განცხადება-საჩივრების განხილ-
 ვის საქმეს.

1984 წლის I-II კვარტალში შემოსული განცხადება-საჩივრები-
 დან აპარატის თანამშრომლების მიერ უშუალოდ შესწავლილი და გან-
 ხილულია 950 განცხადება-საჩივარი. საანგარიშო პერიოდში სამინის-
 ტროს აპარატში შემოსულია 1103 განცხადება-საჩივარი. მათ შორის:
 საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტიდან — 67, საქართველოს სსრ
 მინისტრთა საბჭოდან — 21, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს
 პრეზიდიუმიდან — 12, სსრ კავშირის განათლების სამინისტროდან — 32.

შემოსული განცხადება-საჩივრებიდან 5 ღლეში განხილულია 294
 განცხადება-საჩივარი, 15 ღლეში — 251, ერთ თვეში — 204, ერთ
 თვეშე მეტ ღლობით ვაღის გავრძელებით — 22.

საანგარიშო პერიოდში შემოსული განცხადება-საჩივრებიდან უშუ-
 ალოდ საქალაქო და რაიონულ განყოფილებებს შესასრულებლად და
 სათანადო რეაგირებისათვის გადაეცავნა 153 განცხადება-საჩივარი.

ინსპექტორების მიზნით გადამოწმებულ იქნა ლაგოდებისა და ხო-
 ბის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებში ამ შიმართებით
 ჩატარებული მუშაობა.

შემოწმებით დადგინდა, რომ სახალხო განათლების განყოფილებებს
 საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დაშვებული ინს-
 ტრუქციის შესაბამისად შემოღებული აქვთ მშრომელთა განცხადება-
 საჩივრების განხილვის ერთიანი სისტემა.

გარკვეულ დადებით მუშაობასთან ერთად, ორივე რაიონში შეინიშ-
 ნება განცხადებებზე პასუხის გაუცემლობის, ან შუალედური პასუხებისა
 უა მათზე მუშაობის ვაღის გავრძელების გარეშე, პასუხის დაგვიანებით
 გაცემის შემთხვევები.

ასე მაგალითად: მოქალაქეების გ. სირბილაძის 1983 წლის 25
 აგვისტოს, თ. ქუჯარაშვილის — 1983 წლის 10 ივნისის და ლ. გოგო-
 ლაძის 1983 წლის 20 ოქტომბრის ვანცხადებებზე, რომლებიც სამუ-
 შაობები მოწყობის საკითხს ეხება, ლაგოდების რაიონის სახალხო განათ-
 ლების განყოფილებას პასუხი ჯერ არ გაუცია.

პასუხი გაცემული არ არის, ასევე, სოფელ ფოჩხობოგირის რვა-

წლიანი სკოლის ცეცხლფარების გ. გაკითოვის განცხადებაზე, რამე-
ლიც შემსრულებელს ორი თვის დაგვიანებით გადაეცა.

ასევე დაგვიანებით გაეგზავნა პასუხი ხობის რაიონის სოფელ ჭა-
ლადიდში მცხოვრებ მ. ქორქიას, რომელიც შვილის სკოლაში დაბრუნე-
ბას ითხოვდა.

აღნიშნულ ფაქტებთან დაკავშირებით შესაბამისი რაიონების განა-
თლების განყოფილებათა გამგეებს მკაცრად მიეთითათ.

კოლეგიამ გა დაწყვიტა:

1. საორგანიზაციო-პედაგოგიური განყოფილების ინფორმაცია „სა-
ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატსა და რესპუბლიკის
ზოგიერთ რეგიონში მშრომელთა განცხადება-საჩივრებზე მუშაობის
მდგომარეობის შესახებ“ მიღებულ იქნას ცნობად.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამ-
ხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სა-
ხალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლე-
ბის სამართველომ:

2. 1. მიიღონ ყველა საჭირო ზომა მშრომელთა წერილებზე მუშა-
ობის გასაუმჯობესებლად; განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ მუ-
შავთა საშემსრულებლო დისციპლინის განმტკიცებას; მკაცრად მოთხო-
ვონ პასუხი იმ მუშავებს, რომლებიც არღვევენ მშრომელთა წერილებზე
მუშაობის დადგენილ წესს.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრის მოადგილე ო. ლოდიძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1984 წლის 10 აგვისტოს გრძელება № 563

რესპუბლიკის დამხმარე სკოლა-ინტერნატების (სკოლების)
მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ უკანასკნელ წლებში გატარებულ ღონისძიებათა შედეგად ერთგვარად გაუმჯობესდა ანომალურ ბავშვთა სწავლა-აღზრდის საქმე, სამედიცინო მომსახურება და საყოფაცხოვრებო პირობები. შემცირდა ასაგადაცილებულ მოზარდთა და დამზმარე სკოლა-ინტერნატისათვის შეუფერებელი კონტინუაციის ჩარიცხვის შემთხვევები.

შემოწმებით დადგენილია, რომ ამ ტიპის სკოლა-ინტერნატები (სკოლები) ძირითადად უზრუნველყოფილია საჭირო ტექნიკური საშუალებებით, გაკვეთილის მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის საჭირო დიდაქტიკური და სხვა დამხმარე მასალებით. ადგილზე დამზადებულ თვალსაჩინო-დიდაქტიკურ მასალას სკოლა-ინტერნატის პედაგოგები წარმატებით იყენებენ სწავლების პროცესში, წარმატებით ახორციელებენ დიუტერნციული სწავლების მეთოდებს, ინდივიდუალურ მიღომას, აღწევენ ბავშვთა აქტივიზაციას, დამოუკიდებელი აზროვნებისა და სწორი მეტყველების განვითარებას.

სკოლა-ინტერნატებში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა შრომითი სწავლების თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისად წარმართვას, აღსაზრდელებში შრომითი უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, მათ შრომით მოწყობას.

დამაკმაყოფილებელია თბილისის № 1, ქუთაისის (გუმათი) და გუდაუთის რაიონის სოფელ ლიხნის დამხმარე სკოლა-ინტერნატების სანიტარიულ-ჰიგიენური მდგომარეობა, აღსაზრდელთა პირადი ჰიგიენა.

აღნიშნული სკოლა-ინტერნატების დირექტორათა და შესაბამისი რაიონების სასალხო განათლების განყოფილებათა მოუქნელი მუშაობის შედეგად ზემოაღნიშნულ სკოლა-ინტერნატებს დღისათვის არ გააჩნიათ შესაფერისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, რის გამოც სერიოზული სიძნელეებია შექმნილი სასწავლო-აღმზრდელობითი და საკორექციო მუშაობის სწორად წარმართვის საქმეში. ახალციხის, ბუნიქაურისა და გურათის სკოლა-ინტერნატებს (ამხ. ამხ. პ. ალავიძე, გ. მიროტაძე, თ. ტყაბლაძე) არ აქვთ სასწავლო კაბინეტები, არასრულყოფილადაა მოწყობილი პიონერთა ოთახები, სააქტო და სპორტული დარბაზები, სათანადო სააღმზრდელო ჯგუფები და დასაცენტრებელი ოთახები.

ასეთა მაკმაყოფილებელი მატერიალური ბაზისა და არასათანადო აღჭურვილობის გამო საღდეისო მოთხოვნებს ვერ პასუხობს კონსარის

სკოლა-ინტერნატები სადურგლო საქმისა და ახალციხის სკოლა-ინტერნატები.

დღემდე არ არის მოწყობილი სრულყოფილად და ფართობის სიმარტის გამო მოთხოვნებს ვერ აკმაყოფილებს საყოფაცხოვტებო-სოციალური ორგენტაციის კაბინეტები (ახალციხე, ბუნიეური, ქოჩარი).

აღნიშნულ სკოლა-ინტერნატებში სერიოზული ნაკლოვანებებია აღსაზრდელთა კვების ორგანიზაციის საქმეშიც. კონსარისა და ბუნიეურის დამხმარე სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელები ცუდად მარაგდებიან პროდუქტებით, განსაკუთრებით რძის ნაწარმით, თევზეულით, ბოსტნეულით და კვერცხით. მარტი 1983 წლის IV კვარტალში კონსარის სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელებმა ვერ მიიღეს 152 კგ. ლობიო, 2070 კგ. კარტოფილი, 1083 კგ. ხილი, 502 კგ. ხორცი, 184 კგ. თევზი, 1783 ლიტრი რძე, 168 კგ. ყველი, 4717 ცალი კვერცხი, ხოლო ბუნიეურის სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელებს 1984 წლის I კვარტალში დააკლდათ ნორმით გათვალისწინებული 77% ბოსტნეული, 60% კვერცხი, 48% თევზი, 68% ყველი, საერთოდ არ მიუღიათ რძე, ხაჭი და არაფანი.

ასესებულ მოთხოვნათა შესაბამისად არ არის მოწყობილი პროდუქტების საცავები, რის გამოც ირლვევა მათი შენახვის წესი (გუმათის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი). არის შემთხვევები, როდესაც მენიუში არ აღინიშნება ულფების გამოსავლიანობა (ბუნიეურისა და ახალციხის დამხმარე სკოლა-ინტერნატები); ირლვევა პროდუქტების გაცემის დაგენილი ნორმები, ნორმით გათვალისწინებული 500 კგ. პურის ნაცვლად, აღსაზრდელებს ეძლევათ 700, ზოგჯერ კი 800 კგ. პური, გაზრდილია შაქრის გაცემის ნორმა. გვხვდება წვინანი კერძების მცენარეულ ზეზე დამზადების (კონსარის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი), მარგარინის გამოყენების შემთხვევები (გუმათის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი); ხშირია ძვირადლირებული და ვაღაგასული პროდუქტების შემოტანის შემთხვევებიც.

ხარვეზებია დამხმარე სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა სამედიცინო მომსახურების საქმეში. შემოწმების დღისათვის აღსაზრდელთა ლრმა სამედიცინო შემოწმება არ იყო ჩატარებული და დამატებით კვებაზე არ ყავდათ აყვანილი სუსტი ჯანმრთელობის მქონე ბაგშები კონსარის დამხმარე სკოლა-ინტერნატში. თანამედროვე მოთხოვნებს არ ჰასუხობს ახალციხის, ბუნიეურისა და გუმათის სკოლა-ინტერნატის იზოლაციურები და ჰიგიენის ოთახები.

აღნიშნულ სკოლა-ინტერნატებში სუსტია სამედიცინო პერსონალის მუშაობა. იგი სათანადო არ არის მიმართული მოსწავლეთა განვითარებაში არსებული ნაკლის მაქსიმალური კორექციისაკენ.

ნაკლოვანებებით ხასიათდება აღმზრდელობითი მუშობაც, აღმზრდელთა გეგმები და ჩანაწერები ზოგადია, სააღმზრდელო მუშაობის დროს ნაკლებადა გათვალისწინებული თითოეული აღსაზრდელის ფსი-

ქიკური განვითარების შესაძლებლობები და ინდივიდუალური თავისებურებები რეგისტრირდებანი. სუსტია კლასის ხელმძღვანელთა და აღმზრდელთა ერთობლივი მუშაობა (კონსარის, გუმათის, ახალციხის სკოლა-ინტერნატები), ნაკლები ყურადღება აღსაზრდელთა მიერ საშინაო რევულების სწორად წარმოებას; წერის კულტურის გამომუშავებას.

არადამაკმაყოფილებელია ბუნიკაურისა და კოხნარისა დამზმარე სკოლა-ინტერნატების პიონერული ორგანიზაციების მუშაობა, ზოგადია მათი გეგმები. ნაკლებადაა გათვალისწინებული აღსაზრდელთა მირი-თადი ნაკლის კორექციისათვის ჩასატარებელი ღონისძიებები.

ახალციხის, ბუნიკაურის, კოხნარისა და გუმათის სკოლა-ინტერნატების ბიბლიოთეკების მიერ სათანადო მუშაობა არ ტარდება მოსწავლეებში წიგნის პროპაგანდის, მათი იდეურ-პოლიტიკური, ესთეტიკური ღონის ამაღლების მიმართებით. ღარიბია ბიბლიოთეკების წიგნადი ფონდი; სუსტია ბიბლიოთეკების კონტაქტები მასწავლებლებთან, აღმზრდელებსა და პიონერულ ორგანიზაციასთან, ნაკლებად ტარდება ერთობლივი ღონისძიებები.

სარვეზებია საკლასო ჟურნალების წარმოების საქმეში. აღგილი აქვს მასალის არააკურატულად, არასწორად შეტანის, ნიშნების ამოშლის, გადასწორების, რიგი მონაცემების შეუკეთებლობის შემთხვევებს (ახალციხის, გუმათის, ბუნიკაურის სკოლა-ინტერნატები); წესრიგშია მოსაყვანი მოსწავლეთა პირადი საქმეები, აღსაზრდელთა დახასიათებები არ იძლევა მათი ფსიქიკური განვითარების ნათელ სურათს (გუმათი, კოხნარი, ბუნიკაური), ფორმალურად ხდება მოსწავლეთა დაკვირვების რეალურების წარმოება, აღგილი აქვს აღსაზრდელთა ინსტრუქციის დარღვევით ჩარიცხვის ცალკეულ შემთხვევებს.

გუმათის, კოხნარის, ბუნიკაურისა და ახალციხის დამზმარე სკოლა-ინტერნატების მუშაობაში გამოვლენილ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის მიზნით ვ გ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. ქ. ქუთაისის, ჩოხატაურის, ახალციხისა და ჭიათურის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა (ამს. ამს. ნ. ხანთაძე, ე. კობაძე, გ. ცხადიაშვილი):

1. 1. გააძლიერონ დახმარება და კონტროლი აღნიშნული სკოლა-ინტერნატების მუშაობაზე. აღგილობრივ ზემდგომ ორგანოებთან ერთად ოპერატიულად დასახონ ქმედითი ღონისძიებები სკოლა-ინტერნატების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის, აღსაზრდელთა კვების, საყოფაცხოვრებო პირობების გასაუმჯობესებლად. მაგარი ინვენტარისა და ტექნიკურ საშუალებათა შესაძნად გამოყონ საჭირო თანხები.

2. ქ. ქუთაისის, ჭიათურის, აჭარის საოლქო, ხაშურის მედიკოპედაგოგიური კომისიები (ამს. ამს. ე. ცივაძე, ა. ტერანტიონოვა, ლ. ვაშაკიძე, გ. სახეჩიძე) მთელი პასუხისმგებლობით მოეკიდონ დამზმარე სკოლა-ინტერნატების სწორი დაკომპლექტების საქმეს, არ დაუშვან

იმბეჭილ და სხვადასხვა ფიზიკური ნაკლის მქონე ბავშვთა დამხმარე სკოლა-ინტერნატებში გაგზავნა. მიმღინარე წლის სექტემბერში მოანდინონ ასაზრდელთა გადამოწმება და უზრუნველყონ სკოლა-ინტერნატებიდან იმ ბავშვთა გაყვანა, რომლებიც დამხმარე სკოლა-ინტერნატში სწავლებას არ ექვემდებარებიან.

3. გუმათის, ახალციხის, კოხნარისა და ბუნიკაურის დამხმარე სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა (ამს. ამს. თ. ტყაბლაძე, პ. ალავიძე, პ. ასერშვილი, გ. მიროტაძე):

3. 1. გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი აღმზრდელ-მასწავლებელთა და კლასის ხელმძღვანელთა ყოველდღიურ საქმიანობაზე, განახორციელონ ლონისძიებები სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფის, მასწავლებელთა მეთოდური დონის ამაღლება-სა და დაოსტატებისათვის:

3. 2. გაუმჯობესონ მასწავლებელთა მეთოდგაერთიანებების საქ-მიანობა, გააძლიერონ კონტროლი და დახმარება აღმზრდელთა ყოველ-დღიურ საქმიანობაზე, მიაღწიონ იმას, რომ სააღმზრდელო მუშაობა მიმართული იყოს აღსაზრდელთა ძირითადი ნაკლის კორექციისაკენ;

3. 3. განაზოგადონ მოწინავე მასწავლებელთა და აღმზრდელთა გა-მოცდილება, ხოლო სუსტად მომუშავე აღმზრდელებს აღმოუჩინონ მე-თოდური დახმარება;

3. 4. იზრუნონ სკოლა-ინტერნატების სწავლების კაბინეტურ სის-ტემაზე გადასაყვანად, მათი თვალსაჩინო-დიდაქტიკური და ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვისათვის;

3. 5. ჯეროვანი ყურადღება დაუთმონ პიონერული ორგანიზაციე-ბის საქმიანობას, იზრუნონ პიონერული მუშაობის სათანადო დონეზე დაყენებისათვის; ბიბლიოთეკების მუშაობა წარმართონ მოსწავლებში წიგნის პროპაგანდის, იდეურ-პოლიტიკური, ესთეტიკური დონის ამაღ-ლების მიმართებით; გაამდიდრონ წიგნადი ფონდი;

3. 6. არ დაუშვან სკოლა-ინტერნატში მოსწავლეთა ჩარიცხვის არც ერთი შემთხვევა მედიკო-პედაგოგური კომისიის დასკვნის გარეშე;

3. 7. მეტი ყურადღება მიაქციონ სასკოლო დოკუმენტაციის სწო-რად წარმოების საქმეს და გადაჭრით აღკვეთონ ამ მიმართებით არსე-ბული ნაკლოვანებები;

3. 8. ქმედითი ღონისძიებები გაატარონ შრომითი სწავლების სახე-ლოსნოების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გასამტკიცებლად, მოქმედი სასწავლო პროგრამებისა და არსებული ნორმების მიხედვით მისი სა-ჭირო დგამ-ავეჯით, ხელსაწყო-იარაღებით, დანადგარებით, ტექნიკუ-რი საშუალებებითა და თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალებით უზრუნ-ველყოფისათვის;

3. 9. შექმნან პროფორიენტაციის კაბინეტები ან კუთხეები აღსა-
73

ზრდელთა საპროფორიენტაციო მუშაობის მიზანმიმართული წარმართვისათვის;

3. 10. გააძლიერონ კონტროლი შრომის მასწავლებლების საქმიანობაზე, მათი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე;

3. 11. გამოყონ და სოციალურ-საყოფაცხოვრებო ორიენტაციის კაბინეტები აღჭურვონ ახალი სასწავლო წლისათვის სათანადო ინვენტარითა და დგამ-ავეჯით.

4. სასწავლო-აღმზრდელობით და სამეცნიერო საქმიანობაზე ყურადღებისა და ხელმძღვანელობის შესუსტებისათვის ახალციხისა და ბუნიერის დამხმარე სკოლა-ინტერნატების ღირებულებებს (ამხ. ამხ. პ. ალავიძე, გ. მიზოტაძე) გამოეცხადოთ საყვედლური.

5. ცნობად იქნას მიღებული, რომ კოხენარის დამხმარე სკოლა-ინტერნატის ღირებულოს ამხ. კ. ასეიშვილს ინტერნატის მუშაობაში ასებული ნაკლოვანებებისა და საშემსრულებლო ღისციპლინის შესუსტებისათვის საქართველოს კერიბატაურის რაიონული კომიტეტის ბიუროს დადგენილებით 1983 წელს გამოცხადებული აქვს სასტიკი საყვედლური სააღრიცხვო ბარათში შეტანით.

6. აღინიშნოს ჭიათურის, ახალციხისა და ჩოხატაურის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებების (ამხ. ამხ. გ. ცხადიაშვილი, პ. კოპაძე) სუსტი ხელმძღვანელობა და კონტროლი მათ დაქვემდებარებაში მყოფი სპეციალური სკოლა-ინტერნატების მუშაობაზე.

7. დაევალოს ქ. ჭიათასის, ქ. ჭიათურის, ახალციხისა და ჩოხატაურის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს განიხილონ აღნიშნული გადაწყვეტილება განათლების საბჭოს სხდომაზე და გატარებული ღონისძიებების შესახებ აცნობონ განათლების სამინისტროს მიმდინარე წლის ოქტომბრის ბოლომდე.

8. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველომ (ამხ. პ. თუთბერიძე) დაწესოს კონტროლი ამ ბრძანების შესრულებაზე.

მინისტრი მ. პიცელაძე

